II

(Muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

PÄÄTÖKSET

KOMISSION PÄÄTÖS (EU) 2021/1943,

annettu 14 päivänä kesäkuuta 2021,

valtiontuesta SA.33797 (2013/C) (ex 2013/NN, ex 2011/CP) jonka Slovakia on myöntänyt NCHZ:lle

(tiedoksiannettu numerolla C(2021) 4185)

(Ainoastaan slovakinkielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon sopimuksen Euroopan talousalueesta ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

ottaa huomioon päätöksen ([1]), jolla komissio aloitti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn,

on mainittujen artiklojen mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa ja ottanut huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

1. MENETTELY

1.1 Muodollisen tutkintamenettelyn aloittaminen ja päättäminen

(1) Komissio ilmoitti 2 päivänä heinäkuuta 2013 päivätyllä kirjeellä Slovakialle päätöksestään aloittaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely, joka koskee useita toimenpiteitä, jotka Slovakia oli väitetysti toteuttanut yrityksen Novácké chemické závody, a.s. (selvitystilassa), jäljempänä 'NCHZ', hyväksi. ([2])

(2) Komission 15 päivänä lokakuuta 2014 antamassa päätöksessä (EU) 2015/1826 valtiontuesta SA.33797 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2011/CP), jonka Slovakia on myöntänyt NCHZ:lle ([3]), jäljempänä 'alkuperäinen päätös', komissio totesi 2 artiklassa, että velkojainkokouksen päätös, jolla sallittiin NCHZ:n toiminnan jatkaminen strategisesti tärkeitä yrityksiä koskevan lain voimassaolon päättymisen jälkeen, ei ollut SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

(3) Alkuperäisen päätöksen antamista edeltänyt menettely on kuvailtu kyseisen päätöksen johdanto-osan 1–9 kappaleessa.

([1]) Komission päätös C(2013) 3555 lopullinen, tehty 2 päivänä heinäkuuta 2013 (EUVL C 297, 12.10.2013, s. 85).
([2]) EUVL C 297, 12.10.2013, s. 85.
([3]) EUVL L 269, 15.10.2015, s. 71.

1.2 **Unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-284/15 antama tuomio**

(4) AlzChem AG:n nostettua kanteen unionin yleinen tuomioistuin kumosi 13 päivänä joulukuuta 2018 asiassa T-284/15 antamallaan tuomiolla ([4]) alkuperäisen päätöksen 2 artiklan sillä perusteella, että komissio ei ollut esittänyt riittäviä perusteluita arviolleen, jonka mukaan päätöksestä, jolla NCHZ:n annettiin jatkaa toimintaansa 31 päivän joulukuuta 2010 jälkeen, jäljempänä 'toimenpide', oli koitunut taloudellista etua ja jonka mukaan toimenpide johtui valtiosta. Perustelut katsottiin riittämättömiksi erityisesti seuraavien seikkojen yhteydessä: i) Trenčínin piirituomioistuimen, jäljempänä 'konkurssituomioistuin', rooli NCHZ:n toiminnan jatkamista koskevassa päätöksenteossa, ii) julkisten velkojien veto-oikeus NCHZ:n toiminnan jatkamista koskevan päätöksenteon yhteydessä, iii) riski velkojien saatavien kasvamisesta 31 päivän joulukuuta 2010 jälkeen sekä iv) taloudellisen analyysin ja NCHZ:n johdon laatiman esityksen merkityksellisyys velkojien päätöksenteon kannalta tammikuussa 2011.

(5) Näistä ensimmäisen kohdan (konkurssituomioistuimen rooli NCHZ:n toiminnan jatkamista koskevassa päätöksenteossa) osalta unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että komission olisi alkuperäisessä päätöksessä pitänyt selittää, miten se oli arvioinut konkurssituomioistuimen roolia päätöksentekomenettelyssä ja mistä syistä se totesi, että päätös NCHZ:n toiminnan jatkamisesta ei johtunut konkurssituomioistuimesta. Unionin yleinen tuomioistuin huomautti erityisesti, että alkuperäisessä päätöksessä mainitaan useasti velkojien 26 päivänä tammikuuta 2011 tekemä päätös ([5]), jossa ne sopivat, että NCHZ:n toimintaa tulisi jatkaa, mutta että siinä ei mainittu konkurssituomioistuimen 17 päivänä helmikuuta 2011 antamaa päätöstä, jonka myötä 26 päivänä tammikuuta 2011 annetusta päätöksestä tuli konkurssipesän hoitajan kannalta sitova. Tuomioistuimen 17 päivänä helmikuuta 2011 antamaa päätöstä ei mainittu myöskään arvioitaessa alkuperäisessä päätöksessä sitä, oliko toimenpide valtiosta johtuva.

(6) Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin muistutti, että kun se kysyi komissiolta 11 päivänä huhtikuuta 2018 järjestetyssä kuulemisessa, oliko konkurssituomioistuimen tehtävänä arvioida pelkästään velkojien päätöstä koskevien muodollisten näkökohtien noudattamista vai tuliko sen myös tarkistaa päätöksen pätevyys ja oliko sen mahdollista tehdä eri päätös, komissio ei kyennyt antamaan tähän vastausta. Unionin yleinen tuomioistuin mainitsi myös sen erityislaatuisen asiayhteyden, jossa konkurssituomioistuin osallistui asiaan, sillä se oli toimivaltaisen elimen ([6]) jäsen.

(7) Toisen kohdan eli julkisten velkojien veto-oikeuden osalta unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että alkuperäisessä päätöksessä ei ollut selostettu johdonmukaisesti, muodostivatko toimivaltaisen elimen ([7]) jäseninä toimineet etuoikeutetut velkojat yhtenäisen elimen, joka teki päätökset äänienemmistöllä, vai esittivätkö nämä velkojat omia näkemyksiään; jälkimmäisessä tapauksessa alkuperäisessä päätöksessä ei esitetty perusteluja sille, miksi etuoikeutetuilla velkojilla ei ollut veto-oikeutta. ([8])

(8) Kolmannen kohdan eli saatavien kasvua koskevan riskin osalta unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että vaikka alkuperäisessä päätöksessä todettiin, että oli olemassa riski tiettyjen etuoikeutettujen julkisten velkojien saatavien kasvusta 31 päivän joulukuuta 2010 jälkeen, ei ollut selvää, ottiko komissio tämän riskin huomioon yksityisen velkojan testiä soveltaessaan ja miten se sen otti huomioon. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin totesi, että komission toteamus, jonka mukaan julkisten velkojien päätös jatkaa NCHZ:n toimintaa tehtiin samaan aikaan ja samoissa olosuhteissa (*pari passu* eli tasavertaisin ehdoin) kuin vastaavien yksityisten velkojien päätökset, oli ristiriidassa sen kanssa, että jotkin näistä julkisista velkojista olivat eri tilanteessa, koska niiden saatavat olivat kasvaneet NCHZ:n konkurssin aikana jo ennen 31 päivää joulukuuta 2010, kuten toisaalla alkuperäisessä päätöksessä todetaan.

([4]) Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 13.12.2018, AlzChem v. komissio, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950.

([5]) Erityisesti alkuperäisen päätöksen johdanto-osan 14, 26 ja 32 kappale sekä 2 artikla.

([6]) Määritelty johdanto-osan 18 kappaleessa. Toimivaltaisesta elimestä käytetään tuomiossa nimitystä "toimivaltainen komitea".

([7]) Määritelty johdanto-osan 18 kappaleessa. Toimivaltaisesta elimestä käytetään tuomiossa nimitystä "toimivaltainen komitea". Unionin yleinen tuomioistuin totesi, että veto-oikeuteen liittyvä kanneperuste koski ainoastaan toimivaltaiseen komiteaan kuuluneita etuoikeutettuja julkisia velkojia eikä velkojainkokouksen jäseniä (ks. tuomion 84 kohta).

([8]) Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 13.12.2018, AlzChem v. komissio, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, 94 ja 95 kohta.

(9) Neljäs kohta koskee taloudellisen analyysin ja NCHZ:n johdon laatiman esityksen merkityksellisyyttä velkojien päätöksenteon kannalta tammikuussa 2011. Tämän osalta unionin yleinen tuomioistuin totesi, että alkuperäisen päätöksen mukaan molemmat näistä asiakirjoista tarjosivat konkurssia edeltäville velkojille tietoa niiden päätöksenteon tueksi. Taloudellisen analyysin osalta unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että komissio oli oikeassa todetessaan, että taloudellinen analyysi kelpasi velkojien päätöksen perustaksi. Se kuitenkin huomautti myös, että alkuperäisessä päätöksessä ei mainittu, että analyysissa otettiin huomioon NCHZ:n toiminnan jatkamisesta aiheutuvat kustannukset niille velkojille, joiden saatavat olivat kasvaneet konkurssimenettelyn aikana. Tästä syystä oli epäselvää, miksi kyseisten velkojien toimintaa oli kyseisen analyysin perusteella tutkittava yksityisen velkojan testin avulla. Edellä esitetyn perusteella unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että AlzChemin väite, jonka mukaan johdon laatima esitys ei ollut merkityksellinen arvioitaessa julkisten velkojien toimintaa, ei ollut pätevä. Unionin yleisen tuomioistuimen mukaan alkuperäisessä päätöksessä ei esitetty riittäviä syitä sille, miksi nämä kaksi asiakirjaa – taloudellinen analyysi ja johdon laatima esitys – olivat merkityksellisiä komission analysoidessa niiden julkisten velkojien asemaa, joiden saatavat olivat kasvaneet konkurssimenettelyn aikana.

1.3 **Ensimmäistä konkurssikautta koskeva tuomioistuinmenettely**

(10) Toinen asiaan liittyvä tuomioistuinmenettely koski NCHZ:n ensimmäistä konkurssikautta, jonka aikana NCHZ oli strategisesti tärkeitä yrityksiä koskevan lain mukainen strategisesti tärkeä yhtiö. Unionin yleinen tuomioistuin vahvisti 24 päivänä syyskuuta 2019 komission päätelmän sisämarkkinoille soveltumattomasta tuesta ja hylkäsi näin ollen alkuperäisen päätöksen 1 artiklan kumoamista koskevan kanteen asiassa T-121/15 ([9]). Huhtikuun 29 päivänä 2021 unionin tuomioistuin hylkäsi valituksen, jonka Fortischem a.s., jäljempänä 'Fortischem', oli tehnyt unionin yleisen tuomioistuimen tuomiosta. ([10])

1.4 **Muodollisen tutkintamenettelyn uudelleen aloittaminen**

(11) Unionin yleisen tuomioistuimen kumottua alkuperäisen päätöksen 2 artiklan muodollinen tutkintamenettely on edelleen avoinna sen päätöksen osalta, jolla sallittiin NCHZ:n toiminnan jatkaminen strategisesti tärkeitä yrityksiä koskevan lain asiaa koskevan pykälän voimassaolon päätyttyä.

(12) Komissio kehotti Slovakiaa ja huomautuksia esittäneitä asianomaisia osapuolia esittämään uudelleen huomautuksia toimenpiteestä ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen 13 päivänä joulukuuta 2018 antaman tuomion. Slovakia esitti huomautuksia 14 päivänä helmikuuta 2020.

(13) Lisäksi komissio sai huomautuksia kolmelta asianosaiselta 5 ja 19 päivänä joulukuuta 2019 sekä 6 päivänä tammikuuta 2020. Huomautukset toimitettiin edelleen Slovakialle kommentoitaviksi. Slovakian huomautukset saatiin kirjeitse 28 päivänä toukokuuta 2020.

2. **TAUSTAA JA TOIMENPITEEN KUVAUS**

2.1 **Tuensaaja**

(14) NCHZ oli slovakialainen erikoiskemikaalien tuottaja, joka valmisti esimerkiksi kalsiumkarbidia, polyvinyylikloridia eli PVC:tä sekä peruskemikaaleja. Yritys työllisti vuonna 2008 noin 1 400 työntekijää. NCHZ:n toiminta ja toiminnot kuvaillaan tarkemmin alkuperäisen päätöksen ([11]) johdanto-osan 10 ja 11 kappaleessa. Yritys oli yksityisessä omistuksessa. ([12])

2.2 **NCHZ:n konkurssimenettely ja toimivaltainen elin**

(15) Sen jälkeen, kun NCHZ oli joutunut konkurssiin 8 päivänä lokakuuta 2009, maassa annettiin strategisesti tärkeitä yrityksiä koskeva laki ([13]), jota alettiin soveltaa NCHZ:aan hallituksen nimettyä sen strategisesti tärkeäksi yritykseksi 2 päivänä joulukuuta 2009, jäljempänä 'ensimmäinen konkurssikausi'.

([9]) Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 24.9.2019, Fortischem v. komissio, T-121/15, ECLI:EU:T:2019:684.

([10]) Unionin tuomioistuimen tuomio 29.4.2021, Fortischem v. komissio, C-890/19 P, ECLI:EU:C:2021:345.

([11]) Viittaus alkuperäiseen päätökseen on tämän päätöksen johdanto-osan 1 kappaleessa.

([12]) Yrityksen omistaja oli Disor Holdings Limited. NCHZ:n toiminta siirtyi sittemmin Fortischemille, joten NCHZ ei enää tuota kemikaaleja.

([13]) Useista strategisesti tärkeitä yrityksiä koskevista toimenpiteistä annettu laki nro 493/2009, sellaisena kuin se on muutettuna, jäljempänä 'strategisesti tärkeitä yrityksiä koskeva laki', julkaistiin virallisessa lehdessä 1 päivänä joulukuuta 2009.

(16) Sen jälkeen, kun strategisesti tärkeitä yrityksiä koskevaa lakia lakattiin soveltamasta NCHZ:aan 31 päivänä joulukuuta 2010, jäljempänä 'toinen konkurssikausi', tämä laki ei enää taannut NCHZ:n toiminnan jatkumista. Näin ollen konkurssipesän hoitajalla, jäljempänä 'pesänhoitaja', ei enää ollut lakisääteistä velvollisuutta jatkaa yrityksen toimintaa.

(17) NCHZ oli kerryttänyt jatkuvasti tappiota siitä saakka, kun yritystä koskeva konkurssimenettely aloitettiin, ja liiketoiminnan jatkamisesta syntyneet kulut olivat tuloja suuremmat. Konkurssilaissa ([14]) säädetään, että jos konkurssissa olevan yrityksen toiminnan jatkamisesta syntyvät kulut ovat suuremmat kuin toiminnasta saatavat tulot, pesänhoitaja on velvollinen ilmoittamaan tästä asiaankuuluvalle toimivaltaiselle elimelle ([15]), jäljempänä 'toimivaltainen elin', joka on kollektiivinen elin, ja pyytämään siltä ohjeita, jatketaanko yrityksen toimintaa ja missä laajuudessa sitä jatketaan. ([16])

(18) Toimivaltaisen elimen kokoonpano määräytyy konkurssilain säännösten mukaisesti ja riippuu kustakin konkurssitapauksesta. NCHZ:n tapauksessa toimivaltaiseen elimeen kuuluivat i) velkojainkokous, joka on konkurssia edeltäneiden saatavien etuoikeudettomia velkojia edustava elin ja jonka jäsenet valitaan äänestämällä, ii) konkurssia edeltäneiden saatavien etuoikeutetut velkojat sekä iii) konkurssituomioistuin. ([17])

(19) Konkurssilain mukaan velkojat, joilla on ns. tunnustettuja saatavia (zistené pohľadávky) eli saatavia, jotka on ilmoitettu pesänhoitajalle ja joita tämä ei ole hylännyt, valitsevat velkojainkokouksen jäsenet pitämässään kokouksessa. ([18]) Velkojainkokouksen kautta velkojat, joilla on tunnustettuja vakuudettomia saatavia, voivat ajaa oikeuksiaan konkurssimenettelyssä. ([19]) Velkojainkokouksen jäsenet ovat velvollisia toimimaan kaikkien etuoikeudettomien velkojien edun mukaisesti ([20]) pyrkien siihen, että mahdollisimman suuri osa näiden saatavista maksetaan. ([21]) Velkojainkokouksen lisäksi myös konkurssituomioistuimen ja pesänhoitajan on konkurssilain mukaan pyrittävä ratkaisemaan velallisen maksukyvyttömyystilanne siten, että mahdollisimman suuri osa velkojien saatavista saadaan perittyä. ([22])

(20) NCHZ:n tapauksessa velkojainkokoukseen kuului kyseisellä hetkellä viisi tahoa: i) INVEST-KREDIT, s.r.o., ii) Novácka Energetika, a.s., iii) M-ENERGO, s.r.o., iv) Slovakian valtion omaisuusrahasto (Fond národného majetku SR) ja v) DAK KIABA, s.r.o. Velkojainkokouksen jäsenistä neljä oli yksityisomistuksessa ([23]). Velkojainkokouksen ainoa julkisyhteisö oli Slovakian valtion omaisuusrahasto (Fond národného majetku SR). Yritystä INVEST-KREDIT, s.r.o. lukuun ottamatta velkojainkokouksen yksityisillä jäsenillä ei ollut pääomayhteyksiä NCHZ:n omistajaan, kuten unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyssä menettelyssä todettiin. ([24])

(21) Toimivaltaiseen elimeen kuului lisäksi kuusi konkurssia edeltävää etuoikeutetut velkojaa, jäljempänä 'asianomaiset etuoikeutetut velkojat', joilla oli tunnustettuja vakuudellisia saatavia. Nämä saatavat koskivat omaisuuseriä, jotka muodostivat erillisen konkurssipesän. Yksityiset etuoikeuteut velkojat olivat Poštová banka, a.s. ja NLB Factor, a.s. Loput neljä olivat julkisyhteisöjä: i) Novákyn kaupunki (mesto Nováky), ii) Slovakian valtion omaisuusrahasto, iii) Slovakian takaus- ja kehityspankki (Slovenská záručná a rozvojová banka, a. s.) sekä iv) ympäristörahasto (Environmentálny fond).

([14]) Laki nro 7/2005 konkurssista ja saneerauksesta, sellaisena kuin se on muutettuna ja siltä osin kuin sitä sovelletaan NCHZ:n konkurssiin.

([15]) *Príslušný orgán*; määritelty konkurssilain 82 §:n 2 momentissa. Tässä tapauksessa toimivaltainen elin muodostettiin konkurssilain 82 §:n 2 momentin c ja e kohdan mukaisesti.

([16]) Konkurssilain 88 §:n mukaan.

([17]) NCHZ:n konkurssimenettelyyn kuuluneen toimivaltaisen elimen kokoonpano määräytyi konkurssilain 82 §:n 2 momentin c ja e alamomentin mukaisesti.

([18]) Konkurssilain 32 § ja 35 §:n 4 momentti.

([19]) Ks. konkurssilain 33 §.

([20]) Ks. konkurssilain 37 §:n 4 momentti.

([21]) Ks. konkurssilain 5 §.

([22]) Myös konkurssilain 5 §.

([23]) Velkojainkokouksen yksityisten jäsenten omistajat luetellaan alkuperäisen päätöksen alaviitteessä 9: INVEST-KREDIT, s.r.o. (omistaja DISOR HOLDINGS LIMITED, NCHZ:n ainoa osakas); Novácka Energetika, a.s. (alun perin NCHZ:n tytäryhtiö, jonka enemmistöosakas tammikuusta 2011 lähtien oli STUPEFY HOLDINGS LIMITED); M-ENERGO, s.r.o. (enemmistöosakas STUPEFY HOLDINGS LIMITED) ja DAK KIABA, s.r.o.

([24]) Ks. unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 13.12.2018, AlzChem v. komissio, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, 174, 175 ja 180 kohta.
AlzChem viittasi tuomion kyseisissä kohdissa käsitellyllä kanneperusteella joidenkin yksityisten velkojien ja NCHZ:n "omistajien" välisiin pääomayhteyksiin ja kyseenalaisti näin sen, että komissio käytti velkojainkokouksen päätöstä vertailukohtana yksityisen velkojan testiä soveltaessaan.

(22) Konkurssilain mukaan myös konkurssituomioistuin on toimivaltaisen elimen jäsen silloin, kun pesänhoitaja hylkää ([25]) etuoikeutetun velkojan vakuudellisen saatavan, joka kuuluu erilliseen (ei yleiseen) konkurssipesään. ([26]) NCHZ:n tapauksessa pesänhoitaja hylkäsi REDQUEST LIMITED -nimisen yksityisen etuoikeutetun velkojan ([27]) väitetyn saatavan, minkä jälkeen kyseinen velkoja valitti saatavan hylkäämisestä. Näin ollen REDQUEST LIMITEDIN riitautetun saatavan vuoksi myös konkurssituomioistuin oli toimivaltaisen elimen jäsen (yksinomaan tästä syystä) yhdessä velkojainkokouksen ja etuoikeutettujen velkojien kanssa. Konkurssituomioistuin ajaa toimivaltaisen elimen jäsenenä asianomaisten velkojien oikeutettuja etuja sekä niiden ja toimivaltaisen elimen muiden jäsenten näkemyksiä (ks. myös johdanto-osan 42 kappale jäljempänä). Toimivaltaisen elimen edellä kuvatun kokoonpanon mukaisesti elimessä edustettuina olleet julkiset velkojat olivat Novákyn kaupunki, Slovakian valtion omaisuusrahasto, Slovakian takaus- ja kehityspankki ja ympäristörahasto.

2.3 **Toimenpiteen kuvaus**

(23) Arvioitavana oleva toimenpide on toimivaltaisen elimen päätös ohjeistaa pesänhoitajaa jatkamaan NCHZ:n toimintaa. Velkojainkokous ja etuoikeutetut velkojat hyväksyivät toimenpiteen yksimielisesti 26 päivänä tammikuuta 2011. Konkurssituomioistuin, joka toimi toimivaltaisen elimen jäsenenä strategisesti tärkeitä yrityksiä koskevan lain voimassaolon päätyttyä 31 päivänä joulukuuta 2010, määräsi toimenpiteen sitovaksi 17 päivänä helmikuuta 2011.

(24) NCHZ:n konkurssimenettelyn aikana kertyneet maksamattomat velat julkisyhteisöille tai valtio-omisteisille yrityksille olivat yhteensä noin 13,4 miljoonaa euroa 1 päivänä elokuuta 2012, jolloin toinen konkurssikausi päättyi. NCHZ:n ensimmäisen ja toisen konkurssikauden aikana kertyneet velat julkisille velkojille on eritelty taulukossa 1 (velat on lueteltu myös alkuperäisen päätöksen johdanto-osan 23 kappaleessa). Näitä velkoja kutsutaan ”konkurssipesään kohdistuviksi saataviksi”. ([28]) NCHZ:n konkurssimenettelyn aikana kertyneitä maksamattomia velkoja sen julkisille velkojille kuvaillaan tarkemmin alkuperäisen päätöksen johdanto-osan 22–25 kappaleessa.

Taulukko 1

NCHZ:n velat julkisille velkojille (ensimmäisen ja toisen konkurssikauden aikana kertyneet velat, tilanne 1 päivänä elokuuta 2012 ([29]))

Viranomainen/valtionyhtiö	Velan määrä euroina
Sociálna poisťovňa (sosiaalivakuutuslaitos)	9 297 270,28
Všeobecná zdravotná poisťovňa (yleinen sairausvakuutuslaitos)	1 549 019,98
Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. (valtion vesihuoltoyritys)	1 354 321,00
Novákyn kaupunki (jätemaksut, kiinteistövero)	650 158,75
Ympäristörahasto	475 678,64
RTVS, s.r.o.	14 870,72

([25]) Vakuudellinen saatava voidaan hylätä esimerkiksi saatavan oikeusperustan tai sen täytäntöönpanokelpoisuuden vuoksi.
([26]) Konkurssilain 82 §:n 2 momentin e kohta.
([27]) Lontooseen (Yhdistyneeseen kuningaskuntaan) sijoittautunut yritys.
([28]) Konkurssilain 87 §.
([29]) Taulukko kuvaa tilannetta 1 päivänä elokuuta 2012. Se ei siis sisällä kaikkia syntyneitä velkoja joidenkin sellaisten velkojien osalta, joilla oli aktiiviset suhteet NCHZ:aan konkurssikaudella (esimerkiksi ympäristörahasto ja Novákyn kaupunki), koska konkurssiin asettamisen jälkeiset saatavat, mukaan lukien yrityksen toiminnasta aiheutuneet saatavat, maksettiin konkurssimenettelyssä ensisijaisina. Näin ollen osa konkurssiin asettamisen jälkeisistä saatavista oli maksettu ennen 1 päivää elokuuta 2012.

Useat kunnat (jätemaksut, kiinteistövero)	5 704,40
Spoločná zdravotná poisťovna (keskinäinen sairausvakuutuslaitos)	4 463,19
Daň z motorových vozidiel (moottoriajoneuvoverosta vastaava viranomainen)	2 390,50
YHTEENSÄ	**13 353 877,46**

(25) NCHZ:n konkurssimenettelyn aikana kertyneet maksamattomat velat julkisille tai valtion omistamille velkojille tiettyinä ajankohtina on eritelty taulukossa 2.

Taulukko 2

NCHZ:n velat julkisille velkojille konkurssin julistamispäivämääränä sekä konkurssimenettelyn aikana syntyneet, 31 päivänä joulukuuta 2009 ja 31 päivänä joulukuuta 2010 maksamattomat velat ([30])

Viranomainen/valtionyhtiö	Velan määrä euroina konkurssin julistamispäivä-määränä	Konkurssimenette-lyn aikana syntyneen velan määrä euroina 31 päivänä joulu-kuuta 2009	Konkurssimenettelyn aikana syntyneen velan määrä euroina 31 päivänä joulukuuta 2010
Sosiaalivakuutuslaitos		544 001,99	3 878 065,44
Yleinen sairausvakuutuslaitos	72 442,24	91 694,96	626 702,68
Valtion vesihuoltoyritys	91 213,48	66 595,20	732 177,68
Novákyn kaupunki	67 645,53 *	156,34	48 367,11
Ympäristörahasto	1 019 792,01 **	29 762,71	222 954,21
RTVS, s.r.o.		929,42	6 041,23
Useat kunnat (jätemaksu)			470,00
Keskinäinen sairausvakuutuslaitos	2 484,19	2 676,82	4 463,19
Sairausvakuutusyhtiö Union	7 212,77	9 015,66	67 529,73
Sairausvakuutusyhtiö DOVERA	81 369,57	116 377,21	827 004,92

* *josta 43 781,67 euroa vakuudellisia ja 23 863,86 euroa vakuudettomia saatavia*
** *josta 949 879,66 euroa vakuudellisia ja 69 912,35 euroa vakuudettomia saatavia*

(26) Konkurssiin asettamisen jälkeen ensimmäisen konkurssikauden aikana syntyneet ympäristörahaston saatavat muodostuivat pääasiassa 192 454 euron suuruisesta ilmansaastemaksusta, joka määrättiin ympäristörahaston puolesta toukokuussa 2010 ja joka koski vuonna 2009 tuotettuja ilmansaasteita. Vuoden 2011 ilmansaastemaksu, joka määrättiin toukokuussa 2011 ja joka koski vuonna 2010 tuotettuja ilmansaasteita, oli 170 070 euroa. Vuoden 2010 lopussa konkurssiin asettamisen jälkeiset saatavat, jotka johtuivat siitä, että osa vuotuisesta ilmansaastemaksusta oli jätetty maksamatta, olivat 222 954 euroa.

([30]) Slovakian viranomaisten 12 päivänä toukokuuta 2014 toimittamat tiedot.
Taulukko ei sisällä kaikkia syntyneitä velkoja sellaisten velkojien osalta, joilla oli aktiiviset suhteet NCHZ:aan konkurssikaudella, koska konkurssiin asettamisen jälkeen syntyneet saatavat, mukaan lukien yrityksen toiminnasta aiheutuneet saatavat, maksettiin konkurssimenettelyssä ensisijaisina.

(27) Novákyn kaupungin suurin konkurssiin asettamisen jälkeinen saatava ensimmäisellä konkurssikaudella oli maaliskuussa 2010 määrätty vuoden 2010 kiinteistövero, joka oli suuruudeltaan 523 793 euroa. Vuoden 2010 lopussa konkurssiin asettamisen jälkeiset saatavat olivat 29 762 euroa (saatavien perusteena oli pääasiassa NCHZ:n kiinteistöverovelvollisuus).

(28) Kuten johdanto-osan 17 kappaleessa todetaan, siinä vaiheessa, kun NCHZ:n toiminnasta syntyneet kulut ylittivät tulot eikä yritykseen sovellettu enää strategisesti tärkeitä yrityksiä koskevaa lakia, pesänhoitajalla oli velvollisuus ilmoittaa tästä toimivaltaiselle elimelle ja pyytää ohjeita. Konkurssilain edellyttämällä tavalla pesänhoitaja ilmoitti tilanteesta velkojainkokouksen jäsenille ja kaikille etuoikeutetuille velkojille niiden 26 päivänä tammikuuta 2011 pidetyssä yhteisessä kokouksessa.

(29) NCHZ:n johto esitteli 26 päivänä tammikuuta 2011 pidetyssä kokouksessa tutkimuksen aiheesta "NCHZ Nováky – Yrityssaneerauksen toteutettavuustutkimus", jäljempänä 'johdon laatima esitys', jossa käsiteltiin muun muassa sitä, millaisia seurauksia NCHZ:n toiminnan lopettamisella olisi yrityksen velkojen maksamisen kannalta ja millaisia vaikutuksia tällä olisi alueeseen sekä valtion ja kaupungin tuloihin. Johdon laatimassa esityksessä todettiin, että toiminnan lopettaminen olisi velkojien kannalta epäedullista, erityisesti kun otettiin huomioon, että toiminnan lopettamisesta aiheutuvat kustannukset ylittäisivät varmasti loppusaldon toiminnasta aiheutuvien saatavien maksamisen jälkeen ja että toiminnan jatkaminen tämän jälkeen olisi erittäin kallista.

(30) Johdon laatimassa esityksessä selvitettiin myös mahdollisuuksia myydä NCHZ toimintaa jatkavana yrityksenä. Esityksessä todettiin, että NCHZ:n myyminen ei olisi mahdollista sen nettonykyarvon vuoksi. Siinä kuitenkin todettiin myös, että yritys olisi mahdollista myydä onnistuneesti, jos sille tehtäisiin eräitä saneeraustoimenpiteitä. Koska strategisesti tärkeitä yrityksiä koskeva laki esti henkilöstön irtisanomisen, NCHZ pystyi toteuttamaan henkilöstöleikkaukset ja pienentämään näin toimintakustannuksia vasta toisen konkurssikauden alussa, kun lain voimassaolo oli päättynyt.

(31) Lisäksi esityksessä selvitettiin, voitaisiinko NCHZ:n velat kattaa lopettamalla yrityksen toiminta, ja siinä todettiin, että yrityksen omaisuuden todennäköinen reaaliarvo olisi vain 15,5 miljoonaa euroa.

(32) Johdon laatimassa esityksessä myös käsiteltiin lyhyesti NCHZ:n toiminnan lopettamisen vaikutuksia alueeseen ja kolmansiin osapuoliin. ([31]) Välittömiä vaikutuksia olivat muun muassa noin 1 700 työntekijän irtisanominen ja työttömyyden kasvu. Novákyn kaupungin tulojen arvioitiin laskevan vuodessa pelkästään kunnallisverojen ja maksujen vähenemisen vuoksi 572 000 euroa, josta kiinteistöveron osuus oli 526 000 euroa ja yhdyskuntajätemaksun osuus 46 000 euroa. ([32]) Valtion tulojen ennakoitiin vähenevän vuositasolla 7,4 miljoonaa euroa pääasiassa palkoista maksettavien maksujen (6,4 miljoonaa euroa), jätevesimaksujen (747 000 euroa) ja ilmansaastemaksujen (192 000 euroa) vähenemisen seurauksena.

(33) Velkojilla oli käytettävissään myös 23 päivänä joulukuuta 2010 päivätty pesänhoitajan laatima taloudellinen analyysi, jäljempänä 'taloudellinen analyysi', jonka johtopäätöksenä todettiin, että NCHZ:n toiminnan lopettaminen olisi vastoin NCHZ:n velkojien yhteistä etua. Analyysissa käsiteltiin useita mahdollisia skenaarioita ([33]) ja verrattiin kokonaiskustannuksia ja -tuloja kaikkien NCHZ:n velkojien näkökulmasta käsittelemättä yksittäisten velkojien tilanteita. NCHZ:n toiminnasta konkurssimenettelyn aikana syntyneet kokonaistappiot olivat 15 päivänä joulukuuta 2010 yhteensä noin 15,8 miljoonaa euroa ([34]) (4,4 miljoonaa euroa vähennettynä luottotappioilla).

([31]) Johdon laatiman esityksen diat 34–36.

([32]) Novákyn kaupungille koituvien taloudellisten seurausten suuruudeksi arvioitiin kaikkiaan 757 000 euroa vuodessa.

([33]) Analyysissa tarkastellut skenaariot olivat i) koko yrityksen myyminen pitäen se toiminnassa, ii) yrityksen myyminen osissa pitäen se toiminnassa, iii) yrityksen myyminen osissa pitäen osa siitä toiminnassa sekä iv) omaisuuden myyminen ja toiminnan lopettaminen kokonaan.

([34]) Laskettuna yrityksen toiminnan kokonaiskustannusten (202,2 miljoonaa euroa) ja kokonaistulojen (186,4 miljoonaa euroa) erotuksena ajanjaksolla, joka alkoi 2 päivänä lokakuuta 2009, jolloin konkurssituomioistuin asetti NCHZ:n konkurssiin (konkurssimenettelyn alettua 24 päivänä syyskuuta 2009), ja päättyi 15 päivänä joulukuuta 2010.

(34) Erityisesti analyysi osoitti, että NCHZ:n toiminnan lopettaminen aiheuttaisi huomattavia kustannuksia (yli 48 miljoonaa euroa), joista suurin osa liittyi kemikaalituotantolaitosten sulkemiseen ja ympäristön puhdistustoimiin (noin 37,3 miljoonaa euroa) sekä henkilöstökuluihin (10,5 miljoonaa euroa ([35]), jos kaikki lakisääteiset velvoitteet hoidettaisiin). Näitä 48 miljoonan euron kustannuksia ei syntyisi, jos NCHZ:n toimintaa jatkettaisiin. Lisäksi analyysissa todettiin, että näiden NCHZ:n toiminnan lopettamisesta aiheutuvien välittömien kustannusten lisäksi olisi maksettava myös NCHZ:n toiminnasta johtuneet (tuolloin) maksamattomat (ja suurimmaksi osaksi erääntymättömät) noin 16 miljoonan euron ([36]) saatavat. Skenaariossa, jossa NCHZ:n toiminta lopetettaisiin, yksittäisten omaisuuserien myynnistä odotettiin 47–52 miljoonan euron tuloja (ottamatta huomioon laitteiden purkamisesta ja siirtämisestä johtuvia lisäkuluja). Jos yrityksen toiminta olisi lopetettu, yrityksen toiminnasta aiheutuneet maksamattomat saatavat olisi maksettu konkurssipesään kohdistuvina saatavina. ([37]) Näin ollen toiminnan lopettaminen olisi kasvattanut konkurssipesästä maksettavien saatavien määrää, jolloin yleisesti ottaen pienempi osuus saatavista olisi voitu maksaa. Näin ollen pesänhoitaja piti NCHZ:n toiminnan lopettamista ja sen omaisuuden myymistä osissa epäedullisimpana vaihtoehtona, erityisesti kun otettiin huomioon kaikkien käytöstäpoistoon ja ympäristön puhdistamiseen liittyvien lakisääteisten velvoitteiden täyttämisestä aiheutuvat korkeat kustannukset. Lisäksi analyysissa todettiin, että NCHZ:n toiminnan uudelleen aloittaminen sulkemisen jälkeen olisi erittäin vaikeaa, ellei jopa mahdotonta. ([38])

(35) Analyysissa selvitettiin myös potentiaalisten ostajien kiinnostusta yritystä kohtaan. NCHZ:n myymiseksi järjestetyn tarjouskilpailun ensimmäisellä kierroksella (verejné ponukové konanie) kiinnostuneita ostajia oli seitsemän, mutta niistä vain yksi, M-ENERGO, s.r.o., tarjosi kaksi miljoonaa euroa. Tästä syystä pesänhoitaja epäili, houkuttelisiko uusi tarjouskilpailu lisää kiinnostuneita ostajia. Tässä yhteydessä todettiin, että noin 6,1 miljoonan euron maksamattomia velkoja julkisyhteisöille ei voitaisi siirtää ostajalle vaan ne maksettaisiin konkurssipesään kohdistuvina saatavina (pohľadávky proti podstate). Jos toimintaa olisi jatkettu ilman säästötoimenpiteitä, analyysin mukaan vuonna 2011 olisi syntynyt 3,8 miljoonaa euroa tappiota.

(36) Analyysissa tarkasteltiin useita tekijöitä, joiden voitiin katsoa vaikuttavan mahdollisesti konkurssia edeltävien saatavien maksamiseen, mikäli NCHZ:n toimintaa jatkettaisiin (ainakin osittain), mutta näitä vaikutuksia ei käsitelty yksityiskohtaisesti. Ensinnäkin toteutettavat kustannussäästötoimenpiteet (kuten irtisanomiset) vaikuttaisivat taloudelliseen tulokseen. Toiseksi NCHZ:n myynnistä saatavat tulot voisivat vaihdella sen mukaan, myytäisiinkö yrityksen koko liiketoiminta vai vain osia siitä (samalla kun pidettäisiin yllä näitä osia liiketoiminnasta) vai myytäisiinkö yrityksen omaisuus yksittäisinä omaisuuserinä toiminnan lopettamisen jälkeen. Jos osa liiketoiminnasta olisi myyty, analyysin mukaan olisi ollut todennäköistä, että vain NCHZ:n liiketoiminnan tuottoisammat osat (kuten kalsiumkarbidiyksikkö) ja niihin liittyvät omaisuuserät olisi saatu myytyä ja NCHZ:n liiketoiminnan muiden osien lakkauttamisesta aiheutuvat kustannukset olisi jouduttu maksamaan konkurssipesästä. Kalsiumkarbidin tuotanto oli teknisesti sidoksissa NCHZ:n muihin toimintoihin (yksiköihin), ja siksi kalsiumkarbidituotannon säilyttäminen samalla, kun muut toiminnot olisi lakkautettu, olisi aiheuttanut lisäkustannuksia, mikä olisi heikentänyt kalsiumkarbidiyksikön kannattavuutta. Tästä syystä yrityksen myymistä osissa joko niin, että se pidettäisiin toiminnassa kokonaan (toteuttaen samalla lisää kustannustoimenpiteitä), tai vain osittain, pidettiin taloudellisessa analyysissa riskipitoisena vaihtoehtona.

(37) Velkojainkokous teki konkurssilain mukaisesti päätökset läsnä olevien jäsenten enemmistöllä siten, että kullakin jäsenellä oli yksi ääni. ([39]) Kyseisen lain mukaan velkojainkokouksen jokaisella jäsenellä oli velvollisuus toimia kaikkien etuoikeudettomien velkojien yhteisen edun mukaisesti. ([40]) Tämä tarkoitti sitä, että jäsenten tuli äänestää kaikkien etuoikeudettomien velkojien edun mukaisesti – myös niiden velkojien, jotka eivät kuuluneet velkojainkokoukseen.

([35]) Työsopimusten irtisanomisvaihtoehdosta riippuen henkilöstökustannusten suuruudeksi arvioitiin 7,7 miljoonaa euroa, 8,9 miljoonaa euroa tai 10,5 miljoonaa euroa.

([36]) Tämä summa ei sisällä kaikkia ensimmäisellä konkurssikaudella syntyneitä saatavia, koska yrityksen toimintaan liittyviä saatavia maksettiin pois tasaisesti eli osa näistä saatavista oli jo maksettu.

([37]) Konkurssilain 88 §:n 8 momentti.

([38]) Kun toiminta lopetetaan, elektrolyysiä ei voida ottaa enää uudelleen käyttöön eikä tuotantoa ole mahdollista jatkaa. Myös kalsiumkarbidin tuotannossa käytettävien karbidiuunien uudelleenkäynnistys olisi ongelmallista jäähdyttämisen jälkeen.

([39]) Konkurssilain 38 §:n 2 momentti.

([40]) Konkurssilain 37 §:n 4 momentti.

(38) Johdon laatimassa esityksessä ja taloudellisessa analyysissa esitettyjen tietojen perusteella kaikki läsnä olleet velkojainkokouksen jäsenet kannattivat 26 päivänä tammikuuta 2011 pidetyssä kokouksessa ehdotusta, jonka mukaan pesänhoitajaa ohjeistettaisiin jatkamaan NCHZ:n toimintaa muuttumattomilla ehdoilla. Tämä tarkoitti sitä, että NCHZ voi jatkaa toimintaansa samassa laajuudessa, koska yksikään jäsenistä ei äänestänyt vastaan tai äänestänyt tyhjää. Velkojainkokous teki siis päätöksensä yksimielisesti, vaikka enemmistökin olisi riittänyt ohjeen hyväksymiseksi velkojainkokouksessa. Myös kukin kokouksessa läsnä ollut etuoikeutettu velkoja ilmaisi kannattavansa kyseistä pesänhoitajalle annettavaa ohjetta. Yksikään etuoikeutetuista velkojista ei siis hylännyt ehdotettua ohjetta eikä pidättäytynyt ottamasta kantaa.

(39) Toinen kokouksen esityslistalla ollut asia koski sitä, missä muodossa ja millä menetelmällä NCHZ:n omaisuuseristä luovuttaisiin. Kuten kokouspöytäkirjasta käy ilmi, läsnä olleet velkojat sopivat alustavasti NCHZ:n myymisestä kokonaisuudessaan eli toimintaa jatkavana yrityksenä tarjouskilpailussa.

(40) Kun velkojainkokouksen 26 päivänä tammikuuta 2011 tekemä päätös ja sen sisältämä pesänhoitajalle annettava ohje oli julkaistu ([41]), kaikilla julkisilla ja yksityisillä etuoikeudettomilla velkojilla oli oikeus riitauttaa ohje konkurssituomioistuimessa siinä tapauksessa, että ohje olisi niiden mielestä ollut ristiriidassa etuoikeudettomien velkojien yhteisen edun kanssa. ([42]) Yksikään velkoja ei kuitenkaan riitauttanut ohjetta konkurssituomioistuimessa.

(41) Kyseinen pesänhoitajalle annettava ohje toimitettiin tämän jälkeen konkurssituomioistuimelle, joka voi joko hyväksyä ohjeen tai päättää, miten pesänhoitajan tulisi toimia. ([43]) Näin ollen tuomioistuimen päätös olisi kumonnut toimivaltaisen elimen muiden jäsenten tekemän päätöksen.

(42) Konkurssilaissa säädetään, että jos konkurssituomioistuin on toimivaltaisen elimen jäsen, pesänhoitajan tai toimivaltaisen elimen muun jäsenen on toimitettava ohje tuomioistuimen hyväksyttäväksi sen jälkeen, kun muut toimivaltaisen elimen jäsenet ovat ilmaisseet näkemyksensä ohjeesta. ([44]) Konkurssituomioistuin voi joko hyväksyä sille toimitetun ohjeen tai päättää, miten asiassa edetään, antamalla tätä koskevan määräyksen (uznesenie). Tuomioistuimen määräys sitoo pesänhoitajaa. Määräystä antaessaan konkurssituomioistuin ottaa huomioon asianomaisten velkojien oikeutetut edut sekä niiden ja toimivaltaisen elimen muiden jäsenten lausunnot.

(43) NCHZ:n tapauksessa toimivaltaisen elimen jäsenenä toiminut konkurssituomioistuin hyväksyi pesänhoitajalle annettavan ohjeen 17 päivänä helmikuuta 2011 annetulla määräyksellä ([45]). Tuomioistuimen määräys sitoi pesänhoitajaa oikeudellisesti. Konkurssituomioistuin pani merkille, että velkojainkokous oli antanut yksimielisen määräyksen ja siihen sisältyvän ohjeen, jonka mukaan pesänhoitajan tuli jatkaa NCHZ:n toimintaa, ja että myös kaikki asianomaiset etuoikeutetutvelkojat ([46]) olivat antaneet pesänhoitajalle saman ohjeen kuin velkojainkokous. Konkurssituomioistuin selosti lisäksi, miksi se oli toimivaltaisen elimen jäsen käsiteltävänä olevassa asiassa. Tämä johtui siitä, että pesänhoitaja oli hylännyt velkojan REDQUEST LIMITED vakuudellisen saatavan ja REDQUEST LIMITED oli pannut vireille tuomioistuinmenettelyn vakuudellisen saatavansa vahvistamiseksi. Konkurssituomioistuimen perusteluista käy ilmi, että se otti huomioon toimivaltaisen elimen (eli velkojainkokouksen ja yksittäisten etuoikeutettujen velkojien) yksittäisten jäsenten lausunnot ja sen, että yksikään toimivaltaisen elimen jäsenistä ei vastustanut pesänhoitajalle annettavaa ohjetta. Konkurssituomioistuin viittasi perusteluissaan taloudelliseen analyysiin (ks. johdanto-osan 33–36 kappale), jonka tuomioistuin oli ohjeistanut pesänhoitajaa laatimaan ja jossa todettiin, että NCHZ:n toiminnan lopettaminen olisi velkojien saatavien maksamisen kannalta epäedullisin vaihtoehto, kun otettiin huomioon toiminnan lopettamisesta aiheutuvat kustannukset. Konkurssituomioistuin totesi, että nämä olosuhteet ja toimivaltaisen elimen jäsenten lausunnot huomioon ottaen se ei havainnut ehdotetun ohjeen olevan ristiriidassa asianomaisten velkojien oikeutetun edun kanssa tai olevan sen vastainen. Kuten konkurssituomioistuimen perusteluista käy ilmi, se ei arvioinut ohjeen hyväksymisen yhteydessä yksittäisten velkojien etuja, erityisesti REDQUEST LIMITED -yhtiön etua, joka mainitaan tuomioistuimen määräyksessä ainoastaan selitettäessä, miksi konkurssituomioistuin on toimivaltaisen elimen jäsen (tämä selostetaan edellä).

([41]) Velkojainkokouksen päätös (uznesenie) sekä 26 päivänä tammikuuta 2011 pidetyn kokouksen pöytäkirja julkaistiin virallisessa yritystietolehdessä (Obchodný vestník) 15 päivänä helmikuuta 2011.

([42]) Konkurssilain 38 §:n 7 momentti.

([43]) Konkurssilain 83 §:n 4 momentti.

([44]) Konkurssilain 83 §:n 4 momentti.

([45]) Määräys (uznesenie) nro 29K/43/2009-18279.

([46]) Konkurssituomioistuin luetteli toimivaltaiseen elimeen kuuluneet kuusi etuoikeutettua velkojaa (ks. myös tämän päätöksen johdanto-osan (21) kappale).

(44) NCHZ:n kaikki konkurssiin asettamista edeltävät (julkiset) velkojat eivät olleet edustettuina toimivaltaisessa elimessä (jonka kokoonpano kuvaillaan johdanto-osan 18–22 kappaleessa), joka päätti NCHZ:n toiminnan jatkamisesta toisella konkurssikaudella. Erityisesti on syytä huomata, että sellaiset julkiset velkojat kuin sosiaalivakuutuslaitos (Sociálna poisťovňa) ja yleinen sairausvakuutuslaitos (Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s.) eivät olleet edustettuina toimivaltaisessa elimessä. Näin ollen niillä velkojilla, jotka eivät olleet edustettuina toimivaltaisessa elimessä – eli ne eivät olleet velkojainkokouksen jäseniä eivätkä konkurssiin asettamista edeltäviä etuoikeutettuja velkojia – ei ollut mahdollisuutta vaikuttaa suoraan päätökseen NCHZ:n toiminnan jatkamisesta toisella konkurssikaudella.

(45) NCHZ:n toiminnan jatkaminen strategisesti tärkeitä yrityksiä koskevan lain voimassaolon päättymisen jälkeen perustui siis kollektiivisena elimenä toimineen toimivaltaisen elimen päätökseen, jossa se ohjeisti pesänhoitajaa jatkamaan NCHZ:n toimintaa. Toimivaltaisen elimen jäsenistä velkojainkokous ja etuoikeutetut velkojat ilmaisivat kantansa 26 päivänä tammikuuta 2011 pidetyssä yhteisessä kokouksessaan, ja viimeinen jäsen (konkurssituomioistuin) hyväksyi pesänhoitajalle annettavan ohjeen 17 päivänä helmikuuta 2011 antamassaan määräyksessä. Tämän päätöksen jälkeen NCHZ jatkoi liiketoimintaa keskeytyksettä siihen saakka, että se myytiin toimintaa jatkavana yrityksenä Via Chem Slovakialle heinäkuussa 2012.

3. ASIANOMAISTEN OSAPUOLTEN JA SLOVAKIAN ESITTÄMÄT HUOMAUTUKSET

3.1 Huomautukset siitä, johtuiko päätös valtiosta

(46) AlzChem Group AG, jäljempänä 'AlzChem' väittää, että päätös NCHZ:n toiminnan jatkamisesta johtui valtiosta, koska etuoikeutetuilla velkojilla oli mahdollisuus estää NCHZ:n toiminnan jatkaminen veto-oikeudellaan. ([47]) AlzChemin väite tämän veto-oikeuden olemassaolosta perustuu konkurssilain systemaattiseen tulkintaan – AlzChem viittaa tässä yhteydessä säännökseen, jonka mukaan kaikki etuoikeutetut velkojat ovat osa toimivaltaista elintä. Tästä syystä etuoikeutettuja velkojia ei tulisi pitää kollektiivisena elimenä, minkä perusteella AlzChem päättelee, että kukin etuoikeutettu velkoja pystyi ohjeistamaan pesänhoitajaa erikseen omien erillisten omaisuuseriensä osalta ja estämään ohjeen antamisen veto-oikeudellaan. AlzChem väittää, että kaikkien etuoikeutettujen velkojien oli hyväksyttävä pesänhoitajalle annettava ohje, jotta ohjeesta tulisi pesänhoitajaa sitova. Lisäksi AlzChem väittää päätöksen johtuneen valtiosta sillä perusteella, että konkurssituomioistuin vahvisti NCHZ:n velkojien päätöksen ja määräsi sen sitovaksi. Kansalliset tuomioistuimet käyttävät julkista valtaa, joten kansallisten tuomioistuinten päätökset johtuvat valtiosta. AlzChem vetoaa myös unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, jonka mukaan kansallisten tuomioistuinten päätöksiä voidaan käyttää valtiontukitoimenpiteiden oikeusperustana. Vaihtoehtoisesti AlzChem väittää, että velkojien päätös, jonka konkurssituomioistuin tarkisti ja vahvisti, johtuu valtiosta, koska se tehtiin yksimielisesti.

(47) Fortischem kiistää, että päätös olisi ollut valtiosta johtuva, sillä perusteella, että Slovakian konkurssilaissa ei säädetä velkojainkokouksen jäsenten tai etuoikeutettujen velkojien veto-oikeudesta. ([48]) Näin ollen NCHZ:n julkiset etuoikeutetut velkojat eivät voineet estää NCHZ:n toiminnan jatkamista koskevaa päätöstä veto-oikeudellaan. Toiseksi Fortischem väittää, että konkurssituomioistuimen tehtävänä tässä tapauksessa oli arvioida konkurssiin asettamista edeltävien velkojien päätöksen lainmukaisuutta ja yhdenmukaisuutta konkurssilainsäädännön kanssa. Unionin tuomioistuimen asioissa Pearle ([49]) ja Doux Elevage ([50]) vahvistaman oikeuskäytännön perusteella päätöksen johtuminen valtiosta voidaan sulkea pois, jos asianomainen julkinen elin pelkästään hyväksyy markkinatoimijoiden tekemän päätöksen ja määrää sen sitovaksi. Tässä tapauksessa taloudellinen analyysi osoitti, että yrityksen myynti toimintaa jatkavana yrityksenä oli parempi vaihtoehto kuin sen asettaminen selvitystilaan, ja kaikki äänivaltaiset velkojat äänestivät yrityksen toiminnan jatkamisen puolesta. Näin ollen Fortischem katsoo, että konkurssituomioistuimella oli hyvin vähäinen päätäntävalta ja rooli, jotka voidaan tiivistää niin, että sen tehtävänä oli valvoa konkurssisääntöjen noudattamista.

(48) NCHZ:n konkurssipesän hoitajana toiminut Slovenská správcovská a reštrukturalizačná, k.s., jäljempänä 'SRS', toteaa, että yhdelläkään toimivaltaisen elimen jäsenellä ei ollut veto-oikeutta. ([51]) Riippumatta velkojien tosiasiallisista lausunnoista ja riippumatta siitä, olivatko velkojat samaa vai eri mieltä, pesänhoitajaa sitova ohje annetaan viime kädessä aina tuomioistuimen määräyksenä. SRS:n mielestä tämä tarkoittaa sitä, että yksikään velkoja (toimivaltaisen elimen jäsen) ei olisi voinut tosiasiallisesti käyttää veto-oikeutta pesänhoitajalle annettavan ohjeen estämiseksi.

([47]) AlzChemin 6 päivänä tammikuuta 2020 esittämä huomautus.
([48]) Fortischemin 19 päivänä joulukuuta 2019 esittämä huomautus.
([49]) Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 15.7.2004, Pearle ym., C-345/02, ECLI:EU:C:2004:448 (EUVL C 228, 11.9.2004, s. 6).
([50]) Unionin tuomioistuimen tuomio 30.5.2013, Doux Élevage ja Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348 (EUVL C 225, 3.8.2013, s. 21).
([51]) SRS:n 4 päivänä joulukuuta 2019 esittämä huomautus, jossa se viittaa 27 päivänä elokuuta 2013 esittämäänsä huomautukseen.

(49) Tämän perusteella SRS on sitä mieltä, että konkurssituomioistuin teki päätöksen NCHZ:n toiminnan jatkamisesta ja että NCHZ:n toiminnan jatkaminen oli seurausta konkurssituomioistuimen sitovasta päätöksestä. Yksittäisten velkojien muilla toimilla ei ollut vaikutusta NCHZ:n toimintaan ilman tuomioistuimen päätöstä. Tuomioistuin otti huomioon asianomaisten velkojien oikeutetut edut ja niiden lausunnot, mikä on sen velvollisuus, ja velkojien edun mukaista oli ennen kaikkea se, että mahdollisimman suuri osa niiden saatavista maksettaisiin takaisin ja nopeasti. Konkurssituomioistuimen tehtävänä oli arvioida velkojien kollektiivisten oikeutettujen etujen noudattamista ja pyrkiä siihen, että mahdollisimman suuri osa niiden saatavista maksetaan takaisin. Kuten SRS täsmentää, toimivaltainen elin on kuitenkin konkurssilainsäädännön mukaan yksi elin, vaikka se koostuisi useista jäsenistä.

(50) Slovakian mukaan yhdelläkään velkojainkokouksen jäsenellä tai etuoikeutetulla velkojalla ei konkurssilain nojalla ole veto-oikeutta. ([52]) Jos jokin etuoikeutettu velkoja vastustaa pesänhoitajalle tarkoitettua ehdotettua ohjetta ja äänestäisi sitä vastaan, tämä olisi silti vain yhden velkojan kanta, jonka konkurssituomioistuin ottaisi huomioon päätöksenteossaan mutta joka ei sitoisi sitä. Käsiteltävänä olevaan asiaan liittyvät tosiseikat huomioon ottaen tuomioistuimella ei kuitenkaan ollut mitään syytä hylätä ehdotettua ohjetta. Konkurssituomioistuimen roolin osalta Slovakia selventää, että konkurssituomioistuimen tehtävänä ei ollut päättää velkojien 26 päivänä tammikuuta 2011 tekemän päätöksen hyväksymisestä tai päätöksen pätevyydestä. Sen sijaan tuomioistuin päätti toimivaltaisen elimen jäsenenä, hyväksyykö se pesänhoitajalle tarkoitetun ehdotetun ohjeen, otettuaan huomioon toimivaltaisen elimen muiden jäsenten kannan sekä pesänhoitajan taloudellisen analyysin päätelmät. Yleisesti ottaen tuomioistuimen pääasiallisena tehtävänä konkurssimenettelyssä on valvoa pesänhoitajaa ja menettelyn kulkua, ja se toimii määräävänä asianosaisena (*dominus litis*) vain siinä tapauksessa, että pesänhoitajan ja velkojien välillä tai velkojien kesken on erimielisyyttä.

3.2 **Taloudellista etua koskevat huomautukset**

(51) Asianomaiset osapuolet ja Slovakia esittivät lisää huomautuksia paitsi siitä, johtuiko päätös valtiosta, myös taloudellisesta edusta ja erityisesti velkojien saatavien kasvamista toisella konkurssikaudella koskevasta riskistä sekä taloudellisen analyysin ja johdon laatiman esityksen merkityksellisyydestä velkojien päätöksenteon kannalta tammikuussa 2011.

(52) AlzChem toteaa, että NCHZ:n tapaus ei täyttänyt yksityisen velkojan testin vaatimuksia, koska i) asianomaiset julkiset velkojat eivät toimineet tasavertaisin edellytyksin yksityisten velkojien kanssa ja koska ii) taloudellinen analyysi ja johdon laatima esitys eivät olleet merkityksellisiä arvioitaessa Slovakian tasavallan toimintaa NCHZ:n toiminnan jatkamisen osalta. ([53])

(53) Ensinnäkin AlzChem toteaa, että suurin osa yksityisistä velkojista pyrki ainoastaan maksimoimaan NCHZ:n myynnistä saatavat tulot, koska niillä ei ollut riskiä saatavien kasvamisesta NCHZ:n toiminnan jatkuessa. AlzChem huomauttaa, että Slovakian valtion kaltaisille velkojille kertyi konkurssin aikaisesta toiminnasta merkittäviä saatavia (sosiaaliturvamaksut, verot jne., jotka syntyivät yrityksen toiminnan jatkamisen vuoksi), ja siksi niiden olisi pitänyt punnita keskenään NCHZ:n toiminnan ylläpitämisestä mahdollisesti saatavat hyödyt (mahdollisesti korkeampi myyntihinta) ja toisaalta riski siitä, että toiminnan jatkaminen johtaisi maksamattomien saatavien lisääntymiseen. Novácka Energetika, a.s. oli ainoa yksityinen velkoja, jonka saatavat kasvoivat konkurssimenettelyn aikana. AlzChemin mukaan ei ole kohtuullista perustella sen toiminnalla kaikkien julkisten velkojien toimintaa, koska toisin kuin julkiset velkojat, yksityiset toimijat olisivat voineet lopettaa velan antamisen konkurssiin asetetulle yritykselle milloin tahansa ja rajoittaa siten maksamattomien saatavien lisääntymisen riskiä.

(54) Toiseksi AlzChem toteaa, että taloudellinen analyysi ja johdon laatima esitys oli laadittu velkojainkokouksen jäseninä olleille velkojille sekä etuoikeutetuille velkojille eli niille, joilla oli saatavia jo ennen konkurssiin asettamista, ja että näissä asiakirjoissa ei otettu huomioon niiden velkojien etuja, joiden saatavat syntyivät NCHZ:n konkurssin aikaisesta toiminnasta. AlzChemin mukaan Slovakian valtion saatavat kasvoivat 5,5 miljoonaa euroa ensimmäisen konkurssikauden loppuun mennessä ja 7,8 miljoonaa euroa toisen konkurssikauden aikana.

([52]) Slovakian 14 päivänä helmikuuta 2020 esittämä huomautus.
([53]) AlzChemin 6 päivänä tammikuuta 2020 esittämä huomautus.

(55) Fortischem on sitä mieltä, että i) asianomaiset julkiset velkojat toimivat tasavertaisin edellytyksin yksityisten velkojien kanssa ja että ii) taloudellinen analyysi ja johdon laatima esitys tarjosivat pätevän perustan julkisten velkojien päätöksenteolle näiden päättäessä pesänhoitajalle annettavan ohjeen hyväksymisestä. ([54])

(56) Ensinnäkin Fortischem toteaa, että kahden etuoikeutetun julkisen velkojan (ympäristörahaston ja Novákyn kaupungin) saatavat kasvoivat NCHZ:n konkurssimenettelyn aikana. Fortischem myös muistuttaa, että velkojainkokous koostui yhdestä julkisesta (valtion omaisuusrahasto) ja neljästä yksityisestä (INVEST-KREDIT, s.r.o.; NCHZ Energetika, a.s.; M-ENERGO, s.r.o. ja DAK KIABA, s.r.o.) etuoikeudettomasta velkojasta, jotka kaikki äänestivät toiminnan jatkamisen puolesta. Fortischemin mielestä velkojainkokoukseen kuuluneet yksityiset ja julkiset velkojat olivat keskenään vertailukelpoisia, koska ne olivat kaikki konkurssia edeltäviä etuoikeudettomia velkojia. Velkojainkokouksen jäsenet äänestivät lakisääteisen velvoitteensa mukaisesti kaikkien konkurssia edeltävien etuoikeudettomien velkojien – ei ainoastaan velkojainkokouksen jäsenten – etujen mukaisesti.

(57) Lisäksi Fortischem katsoo, että Trenčínin tuomioistuin olisi hyväksynyt NCHZ:n toiminnan jatkamisen siinäkin tapauksessa, että ympäristörahasto ja Novákyn kaupunki olisivat äänestäneet NCHZ:n selvitystilaan asettamisen puolesta. Kun arvioidaan, vastasiko NCHZ:n toiminnan jatkaminen kahden sellaisen etuoikeutetun velkojan etuja, joiden konkurssia edeltävien saatavien arvo oli alle neljä prosenttia kaikkien konkurssia edeltävien vakuudellisten saatavien arvosta, ja toisaalta etuoikeudettomien velkojien edustajien etuja, on lähes mahdotonta, että konkurssia edeltävien velkojien etuja olisi voitu suojella millään muulla päätöksellä kuin jatkamalla NCHZ:n toimintaa.

(58) Taloudellisen analyysin merkityksellisyydestä velkojien päätöksenteon kannalta tammikuussa 2011 Fortischem toteaa, ettei toisella konkurssikaudella syntyvistä mahdollisista lisäkustannuksista ollut tarpeen laatia erityistä ennustetta, koska taloudellisen analyysin perusteella oli selvää, ettei mitään konkurssia edeltävistä saatavista olisi voitu maksaa, jos NCHZ olisi asetettu selvitystilaan. Koska NCHZ:n myynti toimintaa jatkavana yrityksenä oli ainoa tapa varmistaa konkurssia edeltävien velkojien saatavien maksaminen, se merkitsi samalla sitä, että kaikki konkurssiin asettamisen jälkeiset saatavat maksettaisiin kokonaan. Tässä siis otettiin ainakin epäsuorasti huomioon kaikkien konkurssiin asettamisen jälkeisten velkojien edut (mukaan lukien etuoikeutettujen julkisten velkojien konkurssiin asettamisen jälkeiset saatavat). Lisäksi Fortischem toteaa, että laskelmat olivat merkityksettömiä kahden etuoikeutetun velkojan (ympäristörahaston ja Novákyn kaupungin) konkurssia edeltävien saatavien erityisen luonteen vuoksi, koska saatavien mahdollinen lisääntyminen ei liittynyt NCHZ:n tosiasialliseen toimintaan.

(59) Lisäksi Fortischem väittää, että jos olisi verrattu toisen konkurssikauden alussa olleiden saatavien määrää konkurssia edeltäviin saataviin ja jos olisi verrattu ensimmäisellä konkurssikaudella suoritettuja välimaksuja konkurssiin asettamisen jälkeisiin saataviin, riski saatavien merkittävästä kasvusta olisi arvioitu vähäiseksi niin kauan kuin oli olemassa mahdollisuus, että ainakin osa konkurssia edeltävistä saatavista olisi voitu maksaa. Vuoden 2010 kiinteistövero, jonka Novákyn kaupunki määräsi maaliskuussa 2010, oli nimittäin 523 793 euroa, ja vuoden 2010 lopussa NCHZ:n verovelka kasvoi vain noin 48 000 euroa. Ympäristörahaston saatavat kasvoivat ensimmäisellä konkurssikaudella 193 192 eurolla, mikä on alle 20 prosenttia alkuperäisestä konkurssia edeltävästä saatavasta.

(60) SRS muistuttaa, että konkurssituomioistuin ratkaisee toimivaltaansa käyttäessään ristiriidan velkojien eri oikeutettujen etujen välillä suhteellisuusperiaatetta soveltamalla. ([55]) Yleisesti ottaen tämä tarkoittaa sitä, että vaikka joidenkin velkojien edun mukaista olisi lopettaa velallisen toiminta mutta muiden velkojien kollektiivisen edun mukaista olisi jatkaa toimintaa, näistä jälkimmäinen etu voidaan asettaa etusijalle, erityisesti silloin kun voidaan perustellusti olettaa, että jatkamalla velallisen toimintaa suurempi osuus kaikista saatavista tulee maksetuksi. Päätettäessä NCHZ:n toiminnan jatkamisesta ja siitä, missä laajuudessa ja muodossa yritys ja sen omaisuus realisoitaisiin, päätöksen perustana oli kaikkien velkojien etu eli se, miten mahdollisimman suuri osa velkojien saatavista tulisi maksettua.

(61) SRS katsoo, että päätös NCHZ:n toiminnan jatkamisesta tehtiin arvioimalla perusteellisesti kaikkien velkojien perimmäisen edun toteutumista, jotta mahdollisimman suuri osa niiden saatavista saataisiin perittyä takaisin, ja arvioinnin teki konkurssimenettelyyn osallistunut riippumaton ja puolueeton lainkäyttöelin soveltaen tähän kyseiseen tapaukseen yleisiä laissa säädettyjä konkurssisääntöjä. Päätöksen perusteena se käytti konkurssimenettelyn aihesisältöä sekä tarvetta löytää samalla tasapaino eri velkojien päällekkäisten oikeuksien ja etujen sekä toisaalta rajallisten varojen välillä (varojen riittämättömyyttä kutsutaan myös common pool -ongelmaksi).

([54]) Fortischemin 19 päivänä joulukuuta 2019 esittämä huomautus.

([55]) Joulukuun 4 päivänä 2019 esitetty huomautus, jossa viitataan SRS:n 27 päivänä elokuuta 2013 esittämään huomautukseen.

(62) Toisen kohdan osalta SRS toteaa, että pesänhoitaja laati analyysin päteväksi tosiseikkoihin perustuvaksi päätöksenteon pohjaksi toimivaltaista elintä varten sekä ensimmäisen julkisen tarjouskilpailun arvioimiseksi. Analyysissa todettiin, että ainoa tapa selvittää konkurssipesä siten, että ainakin osa pesänhoitajalle ilmoitetuista (konkurssia edeltävistä) saatavista tulee maksetuiksi, oli yrityksen myyminen toimintaa jatkavana yrityksenä. Jos olisi valittu jokin muu vaihtoehto, konkurssia edeltäviä saatavia ei olisi voitu maksaa ja tämä olisi johtanut myös merkittäviin lisäkustannuksiin, jotka olisi maksettu etusijajärjestyksessä. Tällaisia olisivat olleet esimerkiksi konkurssipesään kohdistuvat saatavat, joita ei olisi lopulta myöskään voitu maksaa. Näin ollen muut vaihtoehdot olisivat johtaneet siihen, että (konkurssiin asettamisen jälkeisiä) maksamattomia saatavia olisi kertynyt entistä enemmän, ja niiden lisäksi myös konkurssia edeltävät saatavat olisivat jääneet maksamatta.

(63) Slovakia toistaa, että sen mielestä julkisten velkojien toiminta oli markkinaehtoisesti toimivaa velkojaa koskevan periaatteen mukaista, koska sekä julkiset että yksityiset velkojainkokouksen yksittäiset jäsenet ja etuoikeutetut velkojat katsoivat, että ohjeistamalla pesänhoitajaa jatkamaan NCHZ:n liiketoimintaa saatavien takaisinperintääste olisi varmasti korkeampi. ([56]) Slovakia täsmentää, että Slovakian konkurssilaissa ei nimenomaisesti tehdä eroa yksityisten ja julkisten velkojien välillä eikä niitä kohdella konkurssimenettelyissä eri tavalla.

(64) Slovakiassa erotetaan toisistaan erityyppiset konkurssimenettelyyn liittyvät saatavat, jotka luokitellaan kahteen ryhmään: ennen konkurssiin asettamista syntyneisiin, pesänhoitajalle ilmoitettuihin saataviin (konkurssia edeltävät saatavat) sekä konkurssiin asettamisen jälkeen syntyneisiin saataviin (konkurssiin asettamisen jälkeiset saatavat). Konkurssiin asettamisen jälkeiset saatavat ovat i) konkurssipesään kohdistuvia saatavia (pohľadávky proti podstate) tai ii) yrityksen toiminnasta johtuvia saatavia (pohľadávky z prevádzkovania podniku).

(65) Konkurssipesään kohdistuvat saatavat liittyvät konkurssiyrityksen omaisuuden hallinnointiin ja realisointiin, ja tällainen on esimerkiksi pesänhoitajan palkkio. Muita konkurssipesään kohdistuvia saatavia ovat muun muassa verot, erilaiset maksut, työntekijöiden sairausvakuutusmaksut, sosiaalivakuutusmaksut, palkat ja muut henkilöstökulut sekä pesänhoitajan palkka. Jos pesänhoitaja hoitaa yrityksen toimintaa, nämä saatavat luokitellaan yrityksen toiminnasta johtuviksi saataviksi. Konkurssipesään kohdistuvat saatavat maksetaan konkurssipesän omaisuuden realisoinnista saaduilla tuloilla ennen konkurssia edeltäviä saatavia.

(66) Yrityksen toiminnasta johtuvat saatavat ovat saatavia, jotka aiheutuvat konkurssiin asetetun yrityksen toiminnasta konkurssiin asettamisen jälkeen. Toiminnasta aiheutuvat saatavat maksetaan yrityksen toiminnasta saaduista tuloista. Jos tulot eivät riitä yrityksen toiminnasta aiheutuvien saatavien maksamiseen toiminnan lopettamisen jälkeen, ne maksetaan samalla tavalla kuin konkurssipesään kohdistuvat saatavat eli pesän omaisuuden realisoinnista saaduilla tuloilla.

(67) Näin ollen konkurssiin asettamisen jälkeiset saatavat (sekä konkurssipesään kohdistuvat saatavat että toiminnasta aiheutuvat saatavat) maksetaan ennen konkurssia edeltäviä saatavia. Slovakia huomauttaa, että konkurssiin asettamisen jälkeiset saatavat on näin ollen maksettava kokonaisuudessaan, ennen kuin konkurssia edeltävät saatavat maksetaan tuottosuunnitelman perusteella.

4. **TOIMENPITEEN ARVIOINTI**

4.1 **Valtiontuen olemassaolo**

(68) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa määrätään, että jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Molempien näiden edellytysten on täytyttävä. Jos toinen niistä ei täyty, tarkasteltavana oleva toimenpide ei ole SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

(69) Jotta toimenpide voitaisiin katsoa kyseisessä kohdassa tarkoitetuksi tueksi, sen on näin ollen täytettävä seuraavat kumulatiiviset edellytykset: i) toimenpide johtuu valtiosta, ja se rahoitetaan valtion varoista, ii) toimenpiteestä aiheutuu etua sen saajalle, iii) etu on valikoiva ja iv) toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

([56]) Slovakian 14 päivänä helmikuuta 2020 esittämä huomautus.

(70) Käsiteltävänä olevassa tapauksessa on tarpeen arvioida vain sitä, johtuuko toimenpide valtiosta ja onko siitä koitunut taloudellista etua, koska jos jompikumpi näistä edellytyksistä ei täyty, toimenpide ei ole valtiontukea eikä tällöin ole tarpeen arvioida, täyttyvätkö muut SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa luetellut edellytykset.

4.2 **Toimenpiteen johtuminen valtiosta**

(71) Kuten johdanto-osan 23–45 kappaleessa kerrotaan tarkemmin, pesänhoitajalla ei enää ollut lakisääteistä velvollisuutta jatkaa yrityksen toimintaa, kun strategisesti tärkeitä yrityksiä koskevaa lakia lakattiin soveltamasta NCHZ:aan 31 päivänä joulukuuta 2010. Koska NCHZ:n konkurssimenettelyn aikaisesta toiminnasta aiheutuneet kustannukset olivat suuremmat kuin toiminnasta saadut tulot, pesänhoitaja ilmoitti tästä konkurssilain mukaisesti toimivaltaiselle elimelle (toimivaltaisen elimen kokoonpano kuvaillaan johdanto-osan 18–22 kappaleessa) ja toimitti toimivaltaisen elimen hyväksyttäväksi ohjeen, jolla pesänhoitaja velvoitettaisiin jatkamaan NCHZ:n toimintaa.

(72) Velkojainkokouksen ja etuoikeutettujen velkojien yhteisessä kokouksessa 26 päivänä tammikuuta 2011 kaikki velkojainkokoukseen kuuluneet velkojat, niin julkiset kuin yksityisetkin, hyväksyivät pesänhoitajalle annettavan ohjeen jatkaa NCHZ:n toimintaa, ja kaikki kokouksessa läsnä olleet etuoikeutetut velkojat, sekä julkiset että yksityiset, ilmaisivat kannattavansa kyseisen ohjeen hyväksymistä (ks. johdanto-osan 38 kappale). Tammikuun 26 päivänä 2011 pidetyn kokouksen pöytäkirja, jonka komissio todensi, vahvistaa etuoikeutettujen velkojien esittäneen näkemyksensä erikseen tässä kokouksessa. Vaikka lain mukaan riitti, että enemmistö velkojainkokouksen jäsenistä kannattaa ehdotusta, kokous osoitti, että yksikään velkojainkokouksen jäsenistä ei vastustanut pesänhoitajalle annettavaa ohjetta. Myöskään mikään etuoikeutetuista velkojista ei ilmaissut vastustavansa ohjeen hyväksymistä. Näin ollen vahvistettiin, että toimivaltaisessa elimessä edustettuina olevien velkojien päätös oli yksimielinen.

(73) Kuten johdanto-osan 20 kappaleessa selostetaan, velkojainkokouksen yksityisillä velkojilla ei todettu olevan pääomayhteyksiä NCHZ:n omistajaan lukuun ottamatta yritystä INVEST-KREDIT, s.r.o.

(74) Lisäksi todettiin, että yksikään (julkinen tai yksityinen) vakuudeton velkoja ei riitauttanut konkurssituomioistuimessa velkojainkokouksen päätöstä jatkaa NCHZ:n toimintaa (ks. johdanto-osan 40 kappale), vaikka niillä oli tähän oikeus.

(75) Konkurssituomioistuin hyväksyi toimivaltaisen elimen jäsenenä kyseisen pesänhoitajalle annettavan ohjeen 17 päivänä helmikuuta 2011 antamallaan määräyksellä ilman merkittäviä muutoksia ([57]), ja näin ollen päätöksestä tuli konkurssilain 83 §:n 4 momentin mukaisesti pesänhoitajaa sitova.

(76) Näin ollen NCHZ:n toiminnan jatkaminen strategisesti tärkeitä yrityksiä koskevan lain voimassaolon päättymisen jälkeen perustui päätökseen, jonka teki velkojainkokouksesta (jäseninä pääasiassa yksityisiä yrityksiä), etuoikeutetuista velkojista (jotka olivat pääasiassa julkisyhteisöjä) ja konkurssituomioistuimesta koostuva toimivaltainen elin.

(77) Tästä seuraa, että sekä velkojainkokouksen että etuoikeutettujen velkojien 26 päivänä tammikuuta 2011 esittämillä kannoilla (ilman että konkurssituomioistuimella oli vaikutusta näiden kantojen muodostamiseen 26 päivänä tammikuuta 2011) sekä konkurssituomioistuimen 17 päivänä helmikuuta 2011 antamalla määräyksellä oli merkitystä hyväksyttäessä pesänhoitajalle annettava ohje. Ne nimittäin muodostivat yhdessä sen toimivaltaisen elimen päätöksen, joka kollektiivisesti ohjeisti pesänhoitajaa jatkamaan NCHZ:n toimintaa.

(78) Komissio katsoo, että toimivaltainen elin, joka toimi kollektiivisena elimenä (ja johon kuului konkurssituomioistuin), päätti NCHZ:n toiminnan jatkamista koskevan päätöksen antamisesta pesänhoitajalle, mikä on vastoin SRS:n ja AlzChemin näkemystä, jonka mukaan Trenčínin tuomioistuin teki päätöksen yksin, sekä Fortischemin näkemystä, jonka mukaan ohje perustui velkojien päätökseen. Konkurssituomioistuin esitti vain lopullisen päätöksensä 17 päivänä helmikuuta 2011, kun toimivaltaisen elimen muut jäsenet olivat esittäneet näkemyksensä ohjeesta konkurssilaissa säädetyn menettelyn mukaisesti (ks. johdanto-osan 42 kappale), mutta tässä kyseisessä tapauksessa, jossa kaikki muut toimivaltaisen elimen jäsenet olivat hyväksyneet pesänhoitajalle annettavan ohjeen, konkurssituomioistuimella ei ollut syytä vastustaa ehdotetun ohjeen hyväksymistä.

([57]) Komissio tarkasteli 17 päivänä helmikuuta 2011 annettua tuomioistuimen määräystä ja totesi, että siihen oli tehty vain yksi muutos, joka ei ollut merkittävä, vaan muutoksella korjattiin viittausta erääseen säännökseen.

(79) Tiettyjen velkojien mahdollisen veto-oikeuden osalta muodollinen tutkintamenettely osoitti, että yhdelläkään velkojainkokouksen jäsenellä tai etuoikeutetulla velkojalla ei konkurssilain nojalla ollut veto-oikeutta. AlzChemin väitteet veto-oikeuden olemassaolosta osoittautuivat perusteettomiksi, koska niiden olemassaolosta ei esitetty näyttöä. Muiden asianomaisten osapuolten esittämistä huomautuksista käy päinvastoin selvästi ilmi, että yksikään etuoikeutettu yksityinen tai julkinen velkoja ei olisi voinut yksittäin estää pesänhoitajalle annettavan ohjeen hyväksymistä.

(80) Konkurssilain 83 §:n 4 momentin mukaan tuomioistuimen määräys sitoo pesänhoitajaa (ks. johdanto-osan 42 kappale). Tämä tarkoittaa sitä, että tilanteessa, jossa konkurssituomioistuin on toimivaltaisen elimen jäsen, pesänhoitajaa ei sido velkojien (ei velkojainkokouksen eikä etuoikeutettujen velkojien) päätös pesänhoitajalle annettavasta ohjeesta vaan ainoastaan konkurssituomioistuimen määräys. Myöskään tuomioistuinta eivät sido yksittäisten etuoikeutettujen velkojien eriävät kannat sen antaessa määräyksensä, eikä sen tarvitse toimia niiden mukaisesti, vaan se voi hyväksyä ehdotetun ohjeen eriävistä kannoista huolimatta, kunhan ohje on asianomaisten velkojien oikeutettujen etujen mukainen (johdanto-osan 42 kappale). Tästä seuraa, että vaikka yksi tai useampi etuoikeutetuista velkojista ilmaisisi vastustavansa pesänhoitajalle annettavan ohjeen hyväksymistä sen ehdotetussa sanamuodossa, tämä ei automaattisesti tarkoita, että ohjetta ei voida hyväksyä. Näin ollen yksittäiset etuoikeutetut velkojat eivät voineet estää ohjeen antamista veto-oikeudellaan vastustamalla ehdotusta sen hyväksymisestä.

(81) Erityisesti on syytä huomata, ettei etuoikeutetuilla velkojilla todettu olevan veto-oikeutta sillä perusteella, että kaikki etuoikeutetut velkojat olivat osallisina päätöksenteossa. Vaikka jokaisella konkurssia edeltävällä etuoikeutetulla velkojalla on oikeus ilmaista näkemyksensä ja osallistua päätöksentekoon, tämä ei tarkoita, että niillä olisi veto-oikeus, jollei tästä ole säädetty muussa säännöksessä. On totta, että siinä missä velkojainkokous on kollektiivinen äänestyksen perusteella muodostettu elin (ks. johdanto-osan 18 ja 20 kappale), etuoikeutetut velkojat eivät olleet edustettuina kollektiivisessa elimessä vaan kukin etuoikeutettu velkoja oli itse osa toimivaltaista elintä kunkin erillisen konkurssipesän osalta (ks. johdanto-osan 21 kappale). Toisin kuin AlzChem väittää (ks. johdanto-osan 46 kappale), se, että kaikki etuoikeutetut velkojat olivat toimivaltaisen elimen jäseniä, ei kuitenkaan automaattisesti tarkoita, että ne olisivat voineet estää toimivaltaisen elimen päätöksen. Toisin sanoen ei voida päätellä, että etuoikeutetuilla velkojilla olisi ollut veto-oikeus, sen perusteella, että jokainen niistä oli toimivaltaisen elimen jäsen.

(82) Komissio myös tarkisti AlzChemin väitteen, jonka mukaan etuoikeutettujen velkojien veto-oikeus käy ilmi tulkitsemalla konkurssilakia systemaattisesti. Konkurssilain pykälissä, joihin AlzChem viittaa perustellessaan väitettään, luetellaan etuoikeutettujen velkojien oikeudet konkurssimenettelyssä. Niissä ei varsinaisesti säädetä veto-oikeudesta.

(83) Velkojainkokous teki päätökset enemmistöpäätöksinä, ja etuoikeutetut velkojat ilmaisivat kantansa yksittäin mutta eivät vedonneet veto-oikeuteen. Vaikka velkojainkokouksen jäsenillä oli mahdollisuus estää NCHZ:n toiminnan jatkaminen ja etuoikeutetuilla velkojilla oli mahdollisuus ilmaista vastustavansa mainitun ohjeen hyväksymistä, yksikään valtion laitos ei olisi näin ollen voinut ryhtyä toimiin puolustaakseen etujaan velkojen kasvun pysäyttämiseksi, vaikka tämä olisi ollut niiden etujen mukaista.

(84) Näin ollen julkiset tai yksityiset velkojat eivät voineet veto-oikeudella estää NCHZ:n toiminnan jatkamista toisella konkurssikaudella. Päätöksen NCHZ:n toiminnan jatkamisesta teki toimivaltainen elin, joka oli kollektiivinen elin, eikä yksikään yksityinen tai julkinen velkoja olisi yksin voinut estää toimivaltaisen elimen jäsenenä päätöstä jatkaa NCHZ:n toimintaa.

(85) Näin ollen hylätään myös AlzChemin väite, jonka mukaan päätös jatkaa NCHZ:n toimintaa johtuu Slovakian valtiosta sillä perusteella, että neljä valtion omistamaa etuoikeutettua velkojaa päätti olla käyttämättä veto-oikeuttaan.

(86) On myös esitetty, että päätös NCHZ:n toiminnan jatkamisesta johtuu Slovakian valtiosta, koska Trenčínin tuomioistuin vahvisti päätöksen ja teki siitä sitovan helmikuussa 2011. Vaikka periaatteessa ei voida sulkea pois sitä mahdollisuutta, että toimenpidettä voidaan pitää kansallisen tuomioistuimen päätöksen vuoksi SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna valtiosta johtuvana päätöksenä ([58]), konkurssituomioistuimen erityinen rooli – jota arvioidaan johdanto-osan 88–92 kappaleessa – tämän tapauksen käsittelyssä erottaa tämän tapauksen muista tapauksista, joissa toimenpiteen on katsottu johtuvan valtiosta kansallisen tuomioistuimen päätöksen perusteella.

(87) Muodollinen tutkintamenettely osoitti, että konkurssituomioistuin toimi helmikuussa 2011 toimivaltaisen elimen jäsenenä, jonka rooli oli määritelty selkeästi konkurssilaissa. Näin ollen komissio tarkasteli konkurssituomioistuimen roolia tämän toimiessa toimivaltaisen elimen jäsenenä konkurssilain 83 §:n 4 momentin mukaisesti.

(88) Konkurssituomioistuin oli ainutlaatuisessa asemassa sellaisen kollektiivisen elimen jäsenenä, joka päätti NCHZ:n toiminnan jatkamisesta. Se ei toiminut tuomioistuimen tavanomaisessa roolissa lainkäyttöelimenä, jonka puoleen osapuolet kääntyvät velvoittavan päätöksen saamiseksi, vaan sen tehtävänä oli pikemminkin varmistaa, että pesänhoitajalle annettava ohje on asianomaisten velkojien kantojen ja oikeutettujen etujen mukainen (ks. johdanto-osan 42 ja 43 kappale). Tämä vastaa konkurssituomioistuimen tavanomaista roolia konkurssimenettelyssä, eli sen toiminnan tavoitteena on, että mahdollisimman suuri osa velkojien saatavista tulee maksetuiksi (ks. johdanto-osan 19 kappale).

(89) Kuten johdanto-osan 42 kappaleessa todetaan, kun pesänhoitajalle annettava ohje toimitetaan konkurssituomioistuimelle hyväksyttäväksi, konkurssituomioistuin voi joko hyväksyä sen tai päättää, miten asiassa edetään, antamalla tätä koskevan määräyksen. Samassa kohdassa täsmennetään, että antaessaan määräyksensä konkurssituomioistuin ottaa huomioon asianomaisten velkojien oikeutetut edut sekä niiden ja toimivaltaisen elimen muiden jäsenten lausunnot.

(90) Kuten johdanto-osan 43 kappaleessa selostetaan, konkurssituomioistuin tarkasteli pesänhoitajalle tarkoitettua ehdotettua ohjetta ottaen huomioon asianomaisten velkojien oikeutetut edut sekä niiden ja toimivaltaisen elimen muiden jäsenten lausunnot. Tämä tarkoitti sitä, että konkurssituomioistuin otti huomioon velkojainkokouksen ja kaikkien yksittäisten etuoikeutettujen velkojien (mukaan lukien kaikkien etuoikeutettujen julkisten velkojien) lausunnot sekä taloudellisen analyysin sisällön, jonka mukaan NCHZ:n toiminnan lopettaminen vaikutti siitä aiheutuvien kustannusten vuoksi konkurssivelkojien saatavien maksamisen kannalta epäedullisimmalta vaihtoehdolta.

(91) Vaikka on totta, että tuomioistuimen määräyksellä ohjeesta tehtiin konkurssipesän hoitajaa sitova, tässä tapauksessa konkurssituomioistuimella ei ollut perusteita hylätä ehdotettua ohjetta. Kun kaikki velkojat, joista suurin osa on yksityisiä, päättävät nimenomaisesti, että niiden taloudellisen edun mukaista on sallia maksukyvyttömän yrityksen toiminnan jatkaminen, niiden päätös ei johdu valtiosta pelkästään siksi, että konkurssituomioistuin vahvistaa päätöksen ja tekee siitä sitovan.

(92) Konkurssituomioistuimen päätös viittaa siihen, että päätös jatkaa NCHZ:n toimintaa oli velkojien edun mukainen. Tältä osin tuomioistuin yhtyi toimivaltaisen elimen kaikkien muiden jäsenten – julkisten ja yksityisten, vakuusjäsenten ja etuoikeudettomien jäsenten – kantoihin sekä pesänhoitajan esittämään ehdotukseen, eikä yksikään näistä toimijoista esittänyt vaihtoehtoista näkemystä, jossa olisi ehdotettu NCHZ:n toiminnan lopettamista. Oikeuskäytännön mukaan SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa viitataan jäsenvaltioiden päätöksiin, ”joiden avulla ne pyrkivät omiin taloudellisiin ja sosiaalisiin tavoitteisiinsa, kun ne yksipuolisilla ja itsenäisillä päätöksillä antavat yritysten ja muiden oikeussubjektien käyttöön varoja tai tarjoavat niille etuja, joilla on tarkoitus edistää haluttujen taloudellisten ja sosiaalisten tavoitteiden toteuttamista”. ([59]) Tässä tapauksessa ei ole mitään viitteitä siitä, että konkurssituomioistuin olisi toiminut muiden kuin asianomaisten velkojien etujen mukaisesti ja etteikö konkurssituomioistuin toiminut täysin sen mukaisesti, mitä velkojat ja pesänhoitaja pitivät taloudellisesti järkevimpänä ratkaisuna.

([58]) Unionin tuomioistuimen tuomio 26.10.2016, DEI ja komissio v. Alouminion tis Ellados, C-590/14 P, ECLI:EU:C:2016:797, 59, 77 ja 81 kohta sekä unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 3.3.2016, Simet v. komissio, T-15/14, ECLI:EU:T:2016:124, 38, 44 ja 45 kohta.

([59]) Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 27.3.1980, Amministrazione delle finanze dello Stato v. Denkavit italiana, C-61/79, ECLI:EU:C:1980:100, 31 kohta sekä yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio 5.4.2006, Deutsche Bahn v. komissio, T-351/02, ECLI:EU:T:2006:104, 100 kohta.

(93) Näin ollen toimivaltaisen elimen (jonka jäsen konkurssituomioistuin oli) päätöstä jatkaa NCHZ:n toimintaa strategisesti tärkeitä yrityksiä koskevan lain voimassaolon päättymisen jälkeen ei voida pitää valtiosta johtuvana toimenpiteenä, koska julkisilla velkojilla ei ollut veto-oikeutta ja kun otetaan huomioon konkurssituomioistuimen erityinen asema.

(94) Ei myöskään ole viitteitä siitä, että valtio olisi yrittänyt vaikuttaa yksityisten velkojien päätöksentekoon. Kuten unionin yleinen tuomioistuin vahvisti, tapauksessa ei osoitettu, että NCHZ olisi saanut poliittista tukea tammikuussa 2011 tai että asianomaiset velkojat olisivat olettaneet näin. ([60]) Erityisesti todettiin, että vaikka Slovakian uusi tammikuussa 2011 vallassa ollut hallitus ei kumonnut strategisesti tärkeitä yrityksiä koskevaa lakia, tätä ei voitu tulkita osoitukseksi hallituksen poliittisesta tuesta NCHZ:lle. Lisäksi todetaan, että vaikka yritys olisi saanut poliittista tukea vuosina 2009 ja 2010 (strategisesti tärkeitä yrityksiä koskevan lain ansiosta) ja myöhemmin vuonna 2013, tämä ei tarkoita, että yritys sai poliittista tukea tammikuussa 2011.

(95) Käsiteltävänä olevassa tapauksessa konkurssituomioistuimen 17 päivänä helmikuuta 2011 antamasta – ja komission tutkimasta – määräyksestä (ks. johdanto-osan 43 kappale) käy ilmi, että konkurssituomioistuin hyväksyi pesänhoitajalle annettavan ohjeen seuraavista syistä: i) velkojainkokous hyväksyi yksimielisesti ja ilman vastalauseita määräyksen ja siihen sisältyvän pesänhoitajalle annettavan ohjeen, jonka mukaan tämän tuli jatkaa NCHZ:n toimintaa, ja kaikki kuusi etuoikeutettua velkojaa kannattivat kyseistä ohjetta, ii) pesänhoitajan laatimassa taloudellisessa analyysissä (ks. johdanto-osan 29 kappale) todettiin, että NCHZ:n toiminnan lopettaminen olisi tästä aiheutuvien kustannusten vuoksi velkojien saatavien maksamisen kannalta epäedullisin vaihtoehto, ja iii) ehdotettu ohje ei ollut ristiriidassa asianomaisten velkojien oikeutetun edun kanssa eikä sen vastainen. Konkurssituomioistuin siis tutki, oliko ohje kaikkien asianomaisten velkojien oikeutetun edun mukainen, tarkastelematta erikseen yhdenkään velkojan yksilöllistä tilannetta ja arvioimatta päätöksen vaikutusta yrityksen REDQUEST LIMITED hylättyyn saatavaan.

(96) Konkurssilain mukaisesti konkurssituomioistuimella oli periaatteessa mahdollisuus hylätä pesänhoitajalle tarkoitettu ehdotettu ohje. Kustakin tosiasiallisesta tilanteesta ja asianomaisten velkojien oikeutetuista eduista sekä niiden ja toimivaltaisen elimen muiden jäsenten lausunnoista riippuen konkurssituomioistuin olisi periaatteessa voinut olla hyväksymättä ohjetta ja päättää sen sijaan itse, miten asiassa edetään. Tilanteessa, jossa kaikki toimivaltaisessa elimessä edustettuina olleet velkojat katsoivat ja ilmaisivat, että NCHZ:n toiminnan jatkaminen oli niiden taloudellisen edun mukaista, ja kun pesänhoitaja ilmaisi olevansa samaa mieltä, se, että tuomioistuin yhtyi tähän näkemykseen, ei tarkoita, että päätös olisi johtunut valtiosta konkurssituomioistuimen määräyksen sitovan luonteen vuoksi. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa on runsaasti näyttöä siitä, että velkojat katsoivat NCHZ:n toiminnan jatkamisen olevan niiden edun mukaista (tätä tukevat muun muassa kaikkien muiden asianomaisten toimijoiden myönteiset näkemykset), ja on selvää, että konkurssituomioistuimella oli velvollisuus toimia NCHZ:n velkojien edun mukaisesti tehtäväänsä hoitaessaan. Sitä vastoin ei ole mitään viitteitä siitä, että konkurssituomioistuin pyrkinyt toteuttamaan Slovakian valtion tavoitteita antamalla määräyksensä.

(97) Näin ollen komissio katsoo, että toimivaltaisen elimen NCHZ:n toisen konkurssikauden aikana tekemää päätöstä ei voida pitää SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna valtiosta johtuvana päätöksenä. Vaikka yksi valtiontuen toteamiselle asetetuista kumulatiivisista ehdoista ei täyttynyt, komissio selvitti silti, koituiko tarkasteltavana olevasta toimenpiteestä NCHZ:lle taloudellista etua, jota se ei olisi muutoin saanut markkinaehdoin. Tätä käsitellään yksityiskohtaisesti jäljempänä.

4.3 **Taloudellinen etu**

(98) Yleensä julkisyhteisöjen (myös julkisten yritysten) toteuttamat taloudelliset transaktiot eivät anna etua, eivätkä näin ollen ole valtiontukea, jos niissä noudatetaan tavanomaisia markkinaehtoja. ([61])

([60]) Ks. unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 13.12.2018, AlzChem v. komissio, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, 129, 130, 134 ja 142 kohta.

([61]) Ks. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta valtiontuen käsitteestä annetun komission tiedonannon 2016/C 262/01 74 kohta (EUVL C 262, 19.7.2016, s. 1).

(99) Sen selvittämiseksi, suoritetaanko transaktio tavanomaisia markkinaehtoja vastaavilla ehdoilla, julkisen elimen menettelyä on verrattava vastaavassa tilanteessa olevan hypoteettisen yksityisen talouden toimijan menettelyyn (tätä kutsutaan markkinataloustoimijatestiksi). Unionin tuomioistuimissa on kehitelty erityyppisiä markkinataloustoimijatestejä erityyppisiä taloudellisia transaktioita varten, erityisesti yksityisen velkojan testin sellaisia transaktioita varten, joissa on kyse velasta ([62]), ja markkinataloussijoittajaperiaatteen, jonka avulla todetaan julkisiin pääomasijoituksiin liittyvä taloudellinen etu ([63]).

(100) Käsiteltävänä olevassa tapauksessa komission arvioinnissa keskityttiin tarkastelemaan transaktiota hypoteettisen varovaisen yksityisen velkojan ([64]) näkökulmasta, koska NCHZ:n toiminnan jatkamista koskevaan päätöksentekoon osallistui julkisia velkojia, joskaan valtio ei ollut osakkaana yrityksessä.

(101) Komissio tarkisti pesänhoitajan laatiman taloudellisen analyysin, joka oli velkojien ja konkurssituomioistuimen käytettävissä ja tarkasteltavana päätöstä tehtäessä (ks. johdanto-osan 33–36 kappale). Analyysissa käsitellään useita mahdollisia skenaarioita ja verrataan kustannuksia ja tuloja NCHZ:n velkojien näkökulmasta. Erityisesti on syytä huomata, että analyysin mukaan NCHZ:n toiminnan lopettaminen olisi johtanut huomattaviin, yhteensä yli 48 miljoonan euron kustannuksiin. Suurin osa kustannuksista liittyi kemikaalituotantolaitosten sulkemiseen ja ympäristön puhdistustoimiin (noin 37,3 miljoonaa euroa) sekä henkilöstökuluihin (10,5 miljoonaa euroa, jos kaikki lakisääteiset velvoitteet hoidettaisiin). Yksittäisten omaisuuserien myynnistä odotettiin samalla 47–52 miljoonan euron tuloja (ottamatta huomioon laitteiden purkamisesta ja siirtämisestä johtuvia lisäkuluja).

(102) Koska NCHZ:n toiminnasta konkurssimenettelyn aikana aiheutuneet (julkiset ja yksityiset) velat (noin 16 miljoonaa euroa joulukuun 2010 puoliväliin eli ensimmäisen konkurssikauden loppuun mennessä) olivat etusijalla, mitään konkurssia edeltäviä velkoja ei olisi kyetty maksamaan, jos NCHZ:n toiminta olisi lopetettu. Analyysissa katsottiin, että myymällä yritys toimintaa jatkavana yrityksenä olisi todennäköisempää, että suurempi osa konkurssia edeltävistä saatavista saataisiin maksettua verrattuna skenaarioon, jossa NCHZ:n toiminta lopetettaisiin, mikä aiheuttaisi huomattavia lisäkustannuksia NCHZ:n toiminnan lopettamisesta, ja tällöin myös toiminnan uudelleen aloittaminen olisi vaikeaa, ellei jopa mahdotonta, koska osa teknisistä laitteista olisi vahingoittunut pysyvästi, jos toiminta olisi lopetettu (ks. johdanto-osan 34 ja 36 kappale).

(103) Analyysissa arvioitiin myös kolmansien osapuolten kiinnostusta osallistua NCHZ:aa koskevaan tarjouskilpailuun (koskeviin tarjouskilpailuihin). Ensimmäisessä tarjouskilpailussa kiinnostuneita ostajia oli seitsemän, mutta niistä vain yksi (M-ENERGO, s.r.o.) tarjosi kaksi miljoonaa euroa. Tästä syystä pesänhoitajan mielestä ei ollut selvää, että uusi tarjouskilpailu houkuttelisi lisää kiinnostuneita ostajia. Analyysin yleisenä johtopäätöksenä oli, että velkojien edun mukaista oli jatkaa NCHZ:n toimintaa ja myydä se toimintaa jatkavana yrityksenä.

(104) Komissio myös tutki NCHZ:n johdon laatiman esityksen sisältöä (ks. johdanto-osan 29 kappale ja sitä seuraavat kappaleet), joka oli niin ikään velkojien ja konkurssituomioistuimen käytettävissä päätöstä tehtäessä. Esityksessä oletettiin, että jos toiminta lopetettaisiin, yrityksen omaisuuden todennäköinen reaaliarvo olisi vain 15,5 miljoonaa euroa, jolloin NCHZ:n toiminnan lopettaminen olisi velkojien näkökulmasta huonompi vaihtoehto. Lisäksi esityksessä todettiin, että yritys olisi mahdollista myydä onnistuneesti, jos sille tehtäisiin eräitä saneeraustoimenpiteitä (esimerkiksi henkilöstöä irtisanottaisiin). Esityksen yleisenä johtopäätöksenä oli, että velkojien asema turvattaisiin parhaiten myymällä NCHZ toimintaa jatkavana yrityksenä.

([62]) Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 22.11.2007, Espanja v. Lenzing, C-525/04 P, ECLI:EU:C:2007:698, 59 ja 60 kohta; unionin tuomioistuimen tuomio 24.1.2013, Frucona Košice v. komissio, C-73/11 P, ECLI:EU:C:2013:32, 72 kohta sekä yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 29.6.1999, DM Transport, C-256/97, ECLI:EU:C:1999:332, 30 kohta.

([63]) Ks. esimerkiksi yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 21.3.1990, Belgia v. komissio, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, 29 kohta; yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 21.3.1991, Italian tasavalta v. Euroopan yhteisöjen komissio, C-305/89, ECLI:EU:C:1991:142, 18 ja 19 kohta; yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määräys 30.4.1998, Cityflyer Express v. komissio, T-16/96, ECLI:EU:T:1998:78, 51 kohta; yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määräys 21.1.1999, Neue Maxhütte Stahlwerke ja Lech-Stahlwerke v. komissio, yhdistetyt asiat T-129/95, T-2/96 ja T-97/96, ECLI:EU:T:1999:7, 104 kohta sekä yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio 6.3.2003, Westdeutsche Landesbank Girozentrale v. komissio, yhdistetyt asiat T-228/99 ja T-233/99, ECLI:EU:T:2003:57, 208 kohta.

([64]) Unionin tuomioistuimen tuomio 20.9.2017, komissio v. Frucona Košice, C-300/16 P, ECLI:EU:C:2017:706, 28 kohta.

(105) Kyseisten asiakirjojen perusteella esitettiin, että toimintaa jatkettaisiin, minkä kaikki toimivaltaiseen elimeen kuuluneet etuoikeutetut velkojat ja etuoikeudettomat velkojat, niin julkiset kuin yksityisetkin, hyväksyivät.

(106) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että taloudellinen analyysi sekä johdon laatima esitys otettiin asianmukaisesti huomioon ja että ne muodostivat pätevän perustan velkojien ja konkurssituomioistuimen päätöksenteolle.

4.3.1 *Yleiset näkökohdat*

(107) Kuten taulukosta 1 (ks. johdanto-osan (24) kappale) käy ilmi, julkisista velkojista sosiaalivakuutuslaitoksella (Sociálna poisťovňa) ja yleisellä sairausvakuutuslaitoksella (Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s.) oli eniten konkurssiin asettamisen jälkeisiä saatavia. Kuten johdanto-osan 44 kappaleessa selostetaan, nämä velkojat eivät kuuluneet toimivaltaiseen elimeen, joka päätti NCHZ:n toiminnan jatkamisesta. Niillä ei siis ollut mahdollisuutta vaikuttaa suoraan päätöksentekomenettelyyn, eivätkä ne olisivat voineet estää NCHZ:n toiminnan jatkamista.

(108) Perusteellinen tutkimus osoitti lisäksi, että neljästä toimivaltaiseen elimeen kuuluneesta julkisesta velkojasta (ks. johdanto-osan 21 kappale) vain kahteen (ympäristörahasto ja Novákyn kaupunki) vaikutti suoraan uhka NCHZ:n velan kasvusta edelleen toiminnan jatkumisen aikana. Erityisesti todettiin, että Slovakian takaus- ja kehityspankkiin ja valtion omaisuusrahastoon ei kohdistunut riskiä saatavien kasvusta NCHZ:n toiminnan jatkuessa, koska niillä ei ollut NCHZ:n kanssa aktiivisia liikesuhteita konkurssiaikana.

(109) Tässä yhteydessä unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että alkuperäisessä päätöksessä ei osoitettu, että taloudellisessa analyysissa tuotiin esiin velkojien saatavien mahdollinen kasvu NCHZ:n toiminnan jatkuessa toisella maksukyvyttömyyskaudella. ([65]) Näin ollen ei ollut selvää, miten komission toimittama taloudellisen analyysin tarkistus yksityisen velkojan testin näkökulmasta oli yhteydessä alkuperäisen päätöksen johdanto-osan 110 kappaleen sisältöön, jossa arvioitiin uhkaa julkisten velkojien saatavien kasvusta NCHZ:n toiminnan jatkuessa. ([66]) Tästä seuraa, että taloudellinen analyysi ja sen myötä myös johdon laatima esitys on tarkistettava yksityisen velkojan testin ja velkojien päätöksen järkevyyden näkökulmasta, koska nämä tiesivät, että niiden saatavien määrä kasvaisi.

(110) Unionin yleinen tuomioistuin katsoi myös, että saatavien kasvun riskiä koskeva arviointi on tehtävä oikeaan aikaan eli ajanjaksona, jona toimenpiteet toteutettiin, eikä myöhemmän tilanteen perusteella. ([67]) Unionin yleisen tuomioistuimen mukaan riidanalaisesta päätöksestä ei nimittäin käy ilmi, että saatavien kasvun riskiä olisi analysoitu velkojien tehdessä päätöksen 26 päivänä tammikuuta 2011 pidetyssä kokouksessa. ([68])

(111) Julkiset velkojat, joihin kohdistui riski saatavien kasvusta, olivat ympäristörahasto ja Novákyn kaupunki (ks. johdanto-osan 24 kappale). Toisen konkurssikauden aikana kertyneet saatavat eivät kuitenkaan pääosin liittyneet suoraan NCHZ:n toimintaan toisella konkurssikaudella vaan ensimmäiseen konkurssikauteen (ks. johdanto-osan 130 kappale ja sitä seuraavat kappaleet sekä johdanto-osan 141 kappale ja sitä seuraavat kappaleet). Lisäksi sekä Novákyn kaupungin että ympäristörahaston on täytynyt pystyä ennakoimaan päätöksentekohetkellä, että saatavat tulisivat kasvamaan. Saatavat liittyivät veroihin ja maksuihin, joten niiden määrä oli helppo arvioida, koska ne olivat vuosittain toistuvia maksuja. Näiden velkojien on siis täytynyt olla tietoisia riskistä, että NCHZ:n saatavat niille voisivat kasvaa, niiden tehdessä päätöksen 26 päivänä tammikuuta 2011. Tarkemmin sanottuna ne saattoivat päätellä riskitason johdon laatimasta esityksestä, jossa esitettiin arvio Novákyn kaupungin ja valtion tulojen vähenemisestä, mikäli NCHZ lopettaisi toimintansa (ks. johdanto-osan 32 kappale), ja jota voitiin samalla pitää arviona siitä, kuinka paljon Novákyn kaupungin ja ympäristörahaston saatavat kasvaisivat ja mitä nämä saatavat olisivat, jos NCHZ jatkaisi toimintaansa. Ne eivät myöskään voineet olla tiedostamatta, että uusia saatavia kertyisi

([65]) Ks. unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 13.12.2018, AlzChem v. komissio, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, 216 ja 217 kohta.
([66]) Ks. unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 13.12.2018, AlzChem v. komissio, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, 216 ja 217 kohta.
([67]) Ks. unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 13.12.2018, AlzChem v. komissio, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, 218 kohta.
([68]) Ks. unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 13.12.2018, AlzChem v. komissio, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, 221 kohta. 'Riidanalaisella päätöksellä' tarkoitetaan alkuperäistä päätöstä, joka on tässä päätöksessä käytetty nimitys.

rajallisesti, kun taas selvitystilaan päädyttäessä ne todennäköisesti menettäisivät kaikki konkurssia edeltävät saatavansa. Molempien velkojien on myös täytynyt olla tietoisia siitä, että nämä uudet saatavat (eli konkurssiin asettamisen jälkeiset saatavat) olisivat maksujärjestyksessä etusijalla. Näin ollen taloudellinen analyysi, jota johdon laatima esitys täydensi, antoi tietoa niiden päätöksenteon tueksi ja tarjosi pätevän perustan päätöksenteolle.

(112) Kuten johdanto-osan 19 kappaleessa selostetaan, velkojainkokoukseen kuului yksi julkinen ja neljä yksityistä velkojaa, jotka olivat kaikki konkurssia edeltäviä etuoikeudettomia velkojia, ja ne kaikki kannattivat ehdotusta toiminnan jatkamisesta. Lisäksi konkurssilain mukaan velkojainkokouksen jäsenillä oli velvollisuus toimia kaikkien etuoikeudettomien velkojien yhteisen edun mukaisesti, kuten selitetään johdanto-osan 37 kappaleessa. Tämä tarkoittaa, että niiden velvollisuutena oli toimia kaikkien konkurssia edeltävien etuoikeudettomien velkojien eikä pelkästään velkojainkokouksessa edustettuina olleiden velkojien etujen mukaisesti. Näin ollen todetaan, että koska esille ei ole tullut päinvastaista näyttöä, päätös jatkaa NCHZ:n toimintaa toisella konkurssikaudella oli konkurssia edeltävien etuoikeudettomien velkojien edun mukainen.

(113) Tässä yhteydessä on muistettava, että unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi AlzChem AG:n esittämän väitteen, jonka mukaan toimivaltaiseen komiteaan kuuluneiden julkisten velkojien äänestyspäätös vaikutti yksityisiin velkojiin, jotka ovat myös toimivaltaisen komitean jäseniä. Tuomioistuin totesi, että AlzChem AG ei esittänyt mitään näyttöä väitteensä tueksi ja että oletuksena on, että yksityiset velkojat toimivat omien etujensa mukaisesti. ([69])

4.3.2 *NCHZ:n julkiset velkojat eivät myöntäneet taloudellista etua yritykselle*

(114) Komissio on arvioinut erikseen kunkin toimivaltaiseen elimeen kuuluvan julkisen velkojan (ks. johdanto-osan 21 kappale) yksilöllisen tilanteen ja sen, täyttikö niiden toiminta yksityisen velkojan testin vaatimukset. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että yksityisen velkojan testiä sovellettaessa on tutkittava kunkin julkisen velkojan yksittäinen tilanne ja otettava huomioon niiden erityiset ominaispiirteet erityisesti sen mukaan, ovatko ne etuoikeutettuja vai etuoikeudettomia velkojia, eli julkisia velkojia ei tule pitää yhtenä ainoana yksikkönä. ([70]) Lisäksi tuomioistuin huomautti, että tässä yhteydessä on tarkasteltava yksityistä velkojaa, jonka tilanne on mahdollisimman lähellä julkisen velkojan tilannetta ja joka pyrkii saamaan maksun saatavistaan velalliselta.

(115) Komissio ei arvioi sellaisten julkisten velkojien tilannetta, jotka eivät kuuluneet toimivaltaiseen elimeen. Näistä on syytä mainita erityisesti sosiaalivakuutuslaitos ja yleinen sairausvakuutuslaitos, joille syntyi kaikista julkisista velkojista eniten saatavia konkurssimenettelyn aikana (ks. johdanto-osan 24 kappaleessa oleva taulukko 1). Nämä velkojat eivät voineet suoraan osallistua NCHZ:n toiminnan jatkamista koskevaan päätöksentekomenettelyyn, joten niillä ei ollut mahdollisuutta vaikuttaa suoraan NCHZ:n toiminnan jatkamista koskevaan päätökseen (ks. johdanto-osan 44 kappale). Tästä osin unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi AlzChemin väitteet, joiden mukaan i) sosiaalivakuutuslaitos olisi voinut ja sen olisi pitänyt toimia riitauttamalla NCHZ:n toiminnan jatkaminen konkurssituomioistuimessa ja ii) se, että yritys oli käyttänyt kaikki käytettävissään olevat keinot lisätappioiden välttämiseksi, ei vapauttanut Slovakian tasavaltaa vastuustaan pyrkiä välttämään sille maksettavien velkojen kertyminen muilla

([69]) Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 13.12.2018, AlzChem v. komissio, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, 143 kohta.

([70]) Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 13.12.2018, AlzChem v. komissio, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, 188, 190 ja 192 kohta (ks. jäljempänä esitetyt otteet). Ks. myös yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määräys 11.7.2002, HAMSA v. komissio, T-152/99, ECLI:EU:T:2002:188, 166–172 kohta sekä unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 17.5.2011, Buczek Automotive v. komissio, T-1/08, ECLI:EU:T:2011:216, 84 kohta.
Tuomioistuin totesi seuraavaa: ”– – 11.7.2002 annetusta tuomiosta HAMSA v. komissio (T-152/99, EU:T:2002:188) ja erityisesti sen 166–172 kohdasta ilmenee täten, että unionin tuomioistuimet ovat suosittaneet julkisten velkojien yksittäisten tilanteiden tutkimista erityisesti sen mukaan, ovatko ne etuoikeutettuja vai etuoikeudettomia velkojia, sen selvittämiseksi, ylitettiinkö niiden tekemällä valinnalla se, mikä oli oikeutettua kaupallisten vaatimusten kannalta, tai oliko valinnan taustalla halu myöntää etua kyseessä olevalle yritykselle. Tästä seuraa, että unionin tuomioistuimet ovat katsoneet, ettei julkisia velkojia tullut pitää yhtenä ainoana yksikkönä, vaan huomioon oli otettava niiden kaikkien erityiset ominaispiirteet.” Lisäksi ”on todettava, että 11.7.2002 annetussa tuomiossa HAMSA v. komissio (T-152/99, EU:T:2002:188, 168 ja 170 kohta) esitetyt päätelmät toistettiin 17.5.2011 annetussa tuomiossa Buczek Automotive v. komissio (T-1/08, EU:T:2011:216, 84 kohta)”. Tuomioistuin totesi myös, että ”unionin tuomioistuin on maininnut tarpeen ottaa huomioon yksityinen velkoja -periaatetta sovellettaessa yksityinen velkoja, jonka tilanne on mahdollisimman lähellä julkisen velkojan tilannetta ja joka pyrkii saamaan maksun saatavistaan rahoitusvaikeuksissa olevalta velalliselta, mikä merkitsee, ettei valtiota täydy pitää yhtenä ainoana velkojana, joka kattaa kaikki kyseessä olevat julkiset velkojat”.

keinoin. ([71]) Unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että konkurssilain säännöksistä ja erityisesti sen 83 §:n 4 momentista ei käy selvästi ilmi, että sosiaalivakuutuslaitos olisi tässä tapauksessa voinut puuttua NCHZ:n toiminnan jatkamista koskevaan päätöksentekoon riitauttamalla päätöksen konkurssituomioistuimessa, ja näin ollen se katsoi, ettei sosiaalivakuutuslaitoksen ollut mahdollisuutta puuttua asiaan. ([72])

4.3.2.1 Slovakian takaus- ja kehityspankki

(116) Slovakian takaus- ja kehityspankki, jäljempänä 'pankki', oli yksi NCHZ:n kuudesta etuoikeutetusta velkojasta, ja sillä oli lainasopimukseen perustuvia konkurssia edeltäviä vakuudellisia saatavia noin 750 000 euron arvosta.

(117) Kuten johdanto-osan 108 kappaleessa todetaan, pankilla ei ollut aktiivisia liikesuhteita NCHZ:aan konkurssikauden aikana. Sillä ei ollut konkurssiin asettamisen jälkeisiä saatavia NCHZ:lta, eikä siihen kohdistunut riskiä velkojen kasvusta NCHZ:n toiminnan jatkuessa, sillä sen saatavat eivät voineet kasvaa pelkästään NCHZ:n toiminnan jatkumisen vuoksi.

(118) Tämän perusteella komissio katsoo, että taloudellinen analyysi ja NCHZ:n johdon laatima esitys, jotka olivat pankin saatavilla tehtäessä päätöstä tammikuussa 2011, tarjosivat pankille pätevän perustan tukea päätöstä. Kuten johdanto-osan 101–104 kappaleessa selostetaan, nämä asiakirjat osoittivat, että NCHZ:n toiminnan jatkaminen ja sen myynti toimintaa jatkavana yrityksenä (tiedossa oli kiinnostunut ostaja, ks. johdanto-osan 103 kappale) oli velkojien ja näin ollen myös pankin edun mukaista.

(119) Lisäksi todettiin, että i) NCHZ:n toiminnasta ensimmäisen konkurssikauden aikana aiheutuneet velat, jotka olivat etusijalla konkurssia edeltäviin saataviin nähden, olivat joulukuun 2010 puolivälissä noin 16 miljoonaa euroa (johdanto-osan 33 kappale) ja että ii) (skenaariosta riippuen) lähes kaikki NCHZ:n omaisuuden myynnistä saadut tulot olisi käytettävä NCHZ:n toiminnan lopettamisesta aiheutuvien kustannusten kattamiseen (johdanto-osan 34 kappale). Tämä vähensi merkittävästi konkurssia edeltävien saatavien maksamisen todennäköisyyttä skenaariossa, jossa päädyttäisiin selvitystilaan.

(120) Ottaen tämän huomioon oli perusteltua olettaa, että mitään pankin konkurssia edeltävistä saatavista ei olisi maksettu, mikäli yritys olisi asetettu selvitystilaan. Näin ollen Slovakian takaus- ja kehityspankki saattoi tuolloin käytettävissä olleiden tietojen perusteella katsoa, että sen asema olisi turvatumpi, jos toimintaa jatkettaisiin, verrattuna siihen, että se menettäisi kaikki saatavansa päädyttäessä selvitystilaan.

(121) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että järkevä ja huolellinen yksityinen velkoja olisi tehnyt saman päätöksen kuin Slovakian takaus- ja kehityspankki eli kannattanut NCHZ:n toiminnan jatkamista, ja näin ollen se katsoi, että päätös oli markkinaehtoinen.

4.3.2.2 Valtion omaisuusrahasto

(122) Valtion omaisuusrahasto oli NCHZ:n etuoikeutettu velkoja, jolla oli yksityistämiseen liittyviin velvoitteisiin perustuvia, konkurssia edeltäviä saatavia NCHZ:lta noin 17,85 miljoonan euron arvosta. Valtion omaisuusrahasto oli myös ainoa julkinen velkoja etuoikeudettomia velkojia edustaneessa velkojainkokouksessa, johon kuului lisäksi neljä yksityistä vakuudetonta velkojaa (ks. johdanto-osan 19 kappale).

(123) Kaikki velkojainkokoukseen kuuluneet konkurssia edeltävät etuoikeudettomat velkojat, mukaan lukien valtion omaisuusrahasto, kannattivat NCHZ:n toiminnan jatkamista, ja niillä oli lakisääteinen velvollisuus toimia kaikkien konkurssia edeltävien etuoikeudettomien velkojien, ei pelkästään velkojainkokouksen jäsenten, etujen mukaisesti. Valtion omaisuusrahasto kannatti toiminnan jatkamista myös etuoikeutetun velkojan roolissaan.

([71]) Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 13.12.2018, AlzChem v. komissio, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, 145–152 kappale.
([72]) Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 13.12.2018, AlzChem v. komissio, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, 151 ja 152 kappale.

(124) Kuten johdanto-osan 108 kappaleessa todetaan, valtion omaisuusrahastolla ei ollut konkurssikauden aikana aktiivisia liikesuhteita NCHZ:aan. Sillä ei ollut konkurssiin asettamisen jälkeen syntyneitä saatavia NCHZ:lta, eikä siihen kohdistunut riskiä velkojen kasvusta NCHZ:n toiminnan jatkuessa, sillä sen saatavat eivät voineet kasvaa pelkästään NCHZ:n toiminnan jatkumisen vuoksi.

(125) Tämän perusteella taloudellinen analyysi ja NCHZ:n johdon laatima esitys, jotka olivat valtion omaisuusrahaston saatavilla tehtäessä päätöstä tammikuussa 2011, tarjosivat sille pätevän perustan kannattaa päätöstä. Kuten johdanto-osan 101–104 kappaleessa selostetaan, nämä asiakirjat osoittivat, että NCHZ:n toiminnan jatkaminen ja sen myynti toimintaa jatkavana yrityksenä (tiedossa oli kiinnostunut ostaja, ks. johdanto-osan 103 kappale) oli velkojien ja näin ollen myös valtion omaisuusrahaston edun mukaista.

(126) Lisäksi todettiin, että i) NCHZ:n toiminnasta ensimmäisen konkurssikauden aikana aiheutuneet velat, jotka olivat etusijalla konkurssia edeltäviin saataviin nähden, olivat joulukuun 2010 puolivälissä noin 16 miljoonaa euroa (johdanto-osan 33 kappale) ja että ii) (skenaariosta riippuen) lähes kaikki NCHZ:n omaisuuden myynnistä saadut tulot olisi käytettävä NCHZ:n toiminnan lopettamisesta aiheutuvien kustannusten kattamiseen (johdanto-osan 34 kappale). Tämä vähensi merkittävästi konkurssia edeltävien saatavien maksamisen todennäköisyyttä skenaariossa, jossa päädyttäisiin selvitystilaan.

(127) Näin ollen mikä tahansa samassa tilanteessa oleva hypoteettinen velkoja olisi voinut perustellusti olettaa, että mitään valtion omaisuusrahaston konkurssia edeltävistä saatavista ei olisi maksettu, mikäli yritys olisi asetettu selvitystilaan. Näin ollen valtion omaisuusrahasto saattoi tuolloin käytettävissä olleiden tietojen perusteella katsoa, että sen asema olisi turvatumpi, jos toimintaa jatkettaisiin, verrattuna siihen, että se menettäisi kaikki saatavansa päädyttäessä selvitystilaan.

(128) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että järkevä ja huolellinen yksityinen velkoja olisi tehnyt saman päätöksen kuin valtion omaisuusrahasto eli kannattanut NCHZ:n toiminnan jatkamista, ja näin ollen se katsoi, että päätös oli markkinaehtoinen.

4.3.2.3 Ympäristörahasto

(129) Ympäristörahasto oli NCHZ:n etuoikeutettu velkoja, jolla oli lainasopimukseen perustuvia, konkurssia edeltäviä vakuudellisia saatavia NCHZ:lta noin 950 000 euron arvosta sekä konkurssia edeltäviä vakuudettomia saatavia noin 70 000 euron arvosta (ks. johdanto-osan 25 kappaleessa olevan taulukko 2).

(130) Kuten johdanto-osan 108 ja 111 kappaleessa todetaan, ympäristörahastoon kohdistui riski velkojen kasvamisesta NCHZ:n toiminnan jatkuessa ja NCHZ:n velat sille kasvoivat entisestään sekä ensimmäisellä että toisella konkurssikaudella.

(131) Ympäristörahaston saatavat, jotka syntyivät NCHZ:n konkurssiin asettamisen jälkeen, johtuivat siitä, että vuotuinen ilmansaastemaksu maksettiin vain osittain. Voimassa olleiden lakisääteisten vaatimusten mukaisesti teollisille toimijoille määrättiin edelliseltä vuodelta maksu ([73]), joka perustui kunkin laitoksen edellisenä vuonna tuottamien ilmansaasteiden määrään.

(132) Muodollisessa tutkimuksessa kävi ilmi, että vuoden 2010 ilmansaastemaksu, joka määrättiin ympäristörahaston puolesta toukokuussa 2010 vuonna 2009 tuotettujen ilmansaasteiden perusteella, oli suuruudeltaan 192 454 euroa ja vuoden 2010 lopussa (ensimmäisen konkurssikauden päättyessä) konkurssiin asettamisen jälkeiset saatavat olivat 222 954 euroa, koska vuotuinen ilmansaastemaksu oli maksettu vain osittain (ks. johdanto-osan 26 kappale). Nämä saatavat eivät kuitenkaan aiheutuneet NCHZ:n konkurssimenettelyn aikaisesta toiminnasta vuonna 2010 vaan vuonna 2009, jolloin NCHZ:n toiminta oli turvattu lailla.

(133) Komissio toteaa ensinnäkin, että ilmansaastemaksujen määrä oli pitkälti ennakoitavissa, koska se oli sidottu yrityksen toiminnan tasoon. Toiseksi yrityksen konkurssimenettelyn aikana syntyneet julkiset maksut olivat etusijalla konkurssia edeltäviin saataviin nähden.

([73]) Maksu perustuu ilmansaasteista annettuun lakiin nro 401/1998, sellaisena kuin se on muutettuna.

(134) Näin ollen myös vuonna 2011 oli odotettavissa, että NCHZ:lle olisi kertynyt lisää velkaa (vuotta 2010 koskevista) ilmansaastemaksuista, vaikka velkojat olisivat vuonna 2011 päättäneet kannattaa selvitystilaan asettamista. Lisäksi kun otetaan huomioon, että myöskään selvitystilaskenaariossa tuotantoa ei olisi voitu lopettaa välittömästi, NCHZ olisi edelleen tuottanut ilmansaasteita, vaikka selvitystilaskenaario olisi saanut eniten kannatusta, joten sen olisi pitänyt maksaa päästömaksuja myös vuonna 2012. Kun otetaan huomioon merkittävät konkurssia edeltävät saatavat, ympäristörahaston oli järkevää äänestää velallisensa toiminnan jatkamisen puolesta.

(135) Edellä esitetyn perusteella NCHZ:n maksettavaksi olisi kummassakin skenaariossa – selvitystilassa sekä liiketoiminnan jatkuessa ja myytäessä se toimintaa jatkavana yrityksenä – kertynyt lisää ilmansaastemaksuja vuonna 2011, ja todennäköisesti verovelvoite olisi ollut sama myös vuonna 2012 ja veroja olisi jäänyt maksamatta saman verran, koska edes myymällä yritys toimintaa jatkavana yrityksenä ei olisi saatu riittävästi varoja koko verovelan maksamiseksi.

(136) Lisäksi todettiin, että i) NCHZ:n toiminnasta ensimmäisen konkurssikauden aikana aiheutuneet velat, jotka olivat etusijalla konkurssia edeltäviin saataviin nähden, olivat joulukuun 2010 puolivälissä noin 16 miljoonaa euroa (johdanto-osan 33 kappale) ja että ii) (skenaariosta riippuen) lähes kaikki NCHZ:n omaisuuden myynnistä saadut tulot olisi käytettävä NCHZ:n toiminnan lopettamisesta aiheutuvien kustannusten kattamiseen (johdanto-osan 34 kappale). Tämä vähensi merkittävästi konkurssia edeltävien saatavien maksamisen todennäköisyyttä skenaariossa, jossa päädyttäisiin selvitystilaan.

(137) Ottaen tämän huomioon oli perusteltua olettaa, että mitään ympäristörahaston konkurssia edeltävistä saatavista ei olisi maksettu, mikäli yritys olisi asetettu selvitystilaan. Näin ollen ympäristörahasto saattoi tuolloin käytettävissä olleiden tietojen perusteella katsoa, että sen asema olisi turvatumpi, jos toimintaa jatkettaisiin, verrattuna siihen, että se menettäisi kaikki saatavansa päädyttäessä selvitystilaan.

(138) Tämän perusteella komissio katsoo, että taloudellinen analyysi ja NCHZ:n johdon laatima esitys, jotka olivat ympäristörahaston saatavilla tammikuun 2011 äänestyksessä, tarjosivat pätevän perustan ympäristörahaston äänestyspäätökselle. Kuten johdanto-osan 101–104 kappaleessa selostetaan, molemmat nämä asiakirjat osoittivat, että NCHZ:n toiminnan jatkaminen ja sen myynti toimintaa jatkavana yrityksenä (tiedossa oli kiinnostunut ostaja, ks. johdanto-osan 103 kappale) oli velkojien ja näin ollen myös ympäristörahaston edun mukaista. Ympäristörahastolla, jonka toisen konkurssikauden aikaisten uusien saatavien oletettiin jäävän pienemmiksi kuin konkurssia edeltävät saatavat, oli siis vankat syyt muodostaa päätöksensä pesänhoitajan taloudellisen analyysin sekä johdon laatiman esityksen pohjalta.

(139) Näin ollen komissio katsoo, että järkevä ja huolellinen yksityinen velkoja olisi tehnyt saman päätöksen kuin ympäristörahasto eli kannattanut NCHZ:n toiminnan jatkamista, ja näin ollen se katsoi, että päätös oli markkinaehtoinen.

4.3.2.4 Novákyn kaupunki

(140) Novákyn kaupunki oli NCHZ:n etuoikeutettu velkoja, jolla oli kiinteistöveroon liittyvään kirjattuun panttioikeuteen perustuvia, konkurssia edeltäviä saatavia NCHZ:lta noin 43 781 euron arvosta.

(141) Kuten johdanto-osan 108 ja 111 kappaleessa todetaan, Novákyn kaupunkiin kohdistui riski NCHZ:n velkojen kasvamisesta konkurssin aikana, ja itse asiassa NCHZ:n velkojen kasvaminen liittyi pääasiassa sen kiinteistöverovelvollisuuteen.

(142) Novákyn kaupungin saatavat, jotka syntyivät NCHZ:n konkurssiin julistamisen jälkeen, johtuivat siitä, että vuotuiset kiinteistöverot maksettiin vain osittain. Voimassa olleiden lakisääteisten vaatimusten mukaan kunkin vuoden verot määrättiin maa-alueen ja rakennusten pinta-alan perusteella (erikseen eri kiinteistölajien osalta). ([74])

([74]) Tämä perustuu paikallisista veroista annettuun lakiin nro 582/2004, sellaisena kuin se on muutettuna.

(143) Novákyn kaupungin merkittävin saatava NCHZ:lta ensimmäisellä konkurssikaudella oli vuoden 2010 kiinteistövero (määrätty maaliskuussa 2010), joka oli suuruudeltaan 523 793 euroa (ks. johdanto-osan 27 kappale). Koska saatava oli luonteeltaan julkinen vero, se oli maksujärjestyksessä etusijalla ja se maksettiin osittain ensimmäisen konkurssikauden aikana. Vuoden 2010 lopussa eli ensimmäisen konkurssikauden lopussa konkurssiin asettamisen jälkeiset saatavat olivat suuruudeltaan 29 762 euroa (saatava perustui pääasiassa NCHZ:n kiinteistöverovelvollisuuteen) (ks. johdanto-osan 27 kappale).

(144) Johdon laatiman esityksen mukaan Novákyn kaupungin uskottiin menettävän noin 572 000 euroa tuloja vuodessa, jos NCHZ lopettaisi toimintansa (johdanto-osan 32 kappale), minkä voidaan myös katsoa vastaavan arviota uusista, toisella konkurssikaudella syntyvistä saatavista.

(145) Päätöksentekohetkellä oli tiedossa, että verot, jotka NCHZ oli velkaa Novákyn kaupungille, olivat erääntyneet ja ne oli maksettava vuosittain eivätkä ne riippuneet NCHZ:n toiminnasta, vaan ne perustuivat yksinomaan yrityksen omistaman maa-alueen ja rakennusten pinta-alaan. Näin ollen oli odotettavissa, että verovelvoitteen mukainen maksamaton summa olisi ollut sama sekä selvitystilaskenaariossa että skenaariossa, jossa liiketoiminta myytäisiin toimintaa jatkavana yrityksenä, koska varoja ei olisi ollut riittävästi kaikkien veromaksujen maksamiseksi muiden samanaikaisten konkurssiin asettamisen jälkeisten velkojien saatavien vuoksi.

(146) Lisäksi oli epätodennäköistä, että NCHZ:n omistaman maa-alueen pinta-ala muuttuisi merkittävästi arvioitavana olevan ajanjakson aikana. Maa-alueen myynti oli epätodennäköistä pääasiassa maa-alaan liittyvän merkittävän ympäristöllisen haitan sekä alueella harjoitettavan kemikaalien suurtuotannon vuoksi. Olisi ollut erittäin spekulatiivista ja hypoteettista olettaa, että koko kohteelle tai osalle siitä olisi löytynyt ostaja, joka olisi maksanut ainakin osan kiinteistöverosta. Puhtaasti yksityisen velkojan testin näkökulmasta NCHZ:n toiminnalla ei siis velan suhteen ollut merkitystä Novákyn kaupungille.

(147) Näin ollen komissio ensinnäkin toteaa, että kiinteistöverojen määrä oli suurelta osin ennakoitavissa, koska se oli yhteydessä yrityksen käytössä olevan maa-alan ja rakennusten pinta-alaan. Toiseksi yrityksen konkurssin aikaisesta toiminnasta aiheutuneet verot olivat maksujärjestyksessä etusijalla konkurssia edeltäviin saataviin nähden.

(148) Lisäksi todettiin, että i) NCHZ:n toiminnasta ensimmäisen konkurssikauden aikana aiheutuneet velat, jotka olivat etusijalla konkurssia edeltäviin saataviin nähden, olivat joulukuun 2010 puolivälissä noin 16 miljoonaa euroa (johdanto-osan 33 kappale) ja että ii) (skenaariosta riippuen) lähes kaikki NCHZ:n omaisuuden myynnistä saadut tulot olisi käytettävä NCHZ:n toiminnan lopettamisesta aiheutuvien kustannusten kattamiseen (johdanto-osan 34 kappale). Tämä vähensi merkittävästi konkurssia edeltävien saatavien maksamisen todennäköisyyttä skenaariossa, jossa päädyttäisiin selvitystilaan.

(149) Tämän perusteella taloudellinen analyysi ja NCHZ:n johdon laatima esitys, jotka olivat Novákyn kaupungin saatavilla tammikuussa 2011, tarjosivat sille pätevän perustan kannattaa päätöstä. Kuten johdanto-osan 101–104 kappaleessa selostetaan, nämä asiakirjat osoittivat, että NCHZ:n toiminnan jatkaminen ja sen myynti toimintaa jatkavana yrityksenä (tiedossa oli kiinnostunut ostaja, ks. johdanto-osan 103 kappale) oli velkojien ja näin ollen myös Novákyn kaupungin edun mukaista.

(150) Ottaen huomioon, että myös selvitystilaan päädyttäessä kaikki konkurssia edeltävät saatavat olisi todennäköisesti menetetty, maa-alan myyminen olisi ollut epätodennäköistä siihen liittyvien korkeiden ympäristön kunnostuskustannusten vuoksi ja että maksamattomien verojen määrä kasvaisi väistämättä pitkän aikaa (yli vuoden ajan), Novákyn kaupungin oli järkevää kannattaa NCHZ:n toiminnan jatkamista.

(151) Näin ollen komissio katsoo, että Novákyn kaupungin päätös äänestää NCHZ:n toiminnan jatkamisen puolesta oli markkinaehtoinen.

4.3.3 *Taloudellisen edun olemassaoloa koskeva päätelmä*

(152) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että eri julkisten laitosten toiminta täytti yksityisen velkojan testin vaatimukset.

(153) Tästä syystä komissio toteaa, että NCHZ ei saanut kilpailijoihinsa nähden sellaista etua, jota se ei olisi saanut tavanomaisissa markkinaolosuhteissa toisella konkurssikaudella, jolloin strategisesti tärkeitä yrityksiä koskevaa lakia ei enää sovellettu, ja NCHZ jatkoi toimintaansa toimivaltaisen elimen päätöksen perusteella.

(154) Koska toimivaltaisen elimen päätöksentekoon osallistuneet julkiset velkojat toimivat kuten mitkä tahansa muut markkinatoimijat, komissio katsoo joka tapauksessa, ettei ole tarpeen arvioida tarkemmin, tekivätkö julkiset velkojat päätöksensä tasavertaisin ehdoin (*pari passu*) eli samoin ehdoin kuin vertailukelpoisessa tilanteessa olevat yksityiset velkojat. Tarkasteltavana olevat velkojat eivät itse asiassa olleet samassa asemassa. Sen jälkeen kun on selvitetty, koituiko tapauksessa taloudellisesta edusta, ei ole myöskään tarpeen tutkia tarkemmin, toimiko asianomainen julkisyhteisö tasavertaisissa olosuhteissa. ([75]) Vaikka julkiset elimet eivät toimisi tasavertaisin ehdoin yksityisten toimijoiden kanssa, tämä ei automaattisesti tarkoita, etteikö transaktio olisi markkinaehtojen mukainen, ja sen markkinaehtoisuutta voidaan arvioida muilla menetelmillä. ([76]) Sen vuoksi ei ole tarpeen turvautua ehtojen tasavertaisuuden tutkimiseen, koska NCHZ:n velkojien tapauksessa voidaan osoittaa muilla keinoin, että tapaukseen ei liittynyt taloudellista etua ja että siinä toimittiin markkinaehtojen mukaisesti.

5. **PÄÄTELMÄT**

(155) Arvioituaan uudelleen NCHZ:n hyväksi sen toisen konkurssikauden aikana toteutettua toimenpidettä, joka oli tämän päätöksen alaviitteessä 1 mainitun muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen aiheena, komissio toteaa edellä esitetyn perusteella, että toimenpide ei ole SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Toimivaltaisen elimen päätös, jossa konkurssipesän hoitajaa ohjeistettiin jatkamaan NCHZ:n toimintaa, jonka velkojainkokous ja etuoikeutetut velkojat hyväksyivät yksimielisesti 26 päivänä tammikuuta 2011 ja jonka strategisesti tärkeitä yrityksiä koskevan lain voimassaolon päätyttyä 31 päivänä joulukuuta 2010 toimivaltaisen elimen jäsenenä toiminut konkurssituomioistuin määräsi 17 päivänä helmikuuta 2011 sitovaksi, ei ole Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Slovakian tasavallalle.

Tehty Brysselissä 14 päivänä kesäkuuta 2021

Komission puolesta
Margrethe VESTAGER
Komission jäsen

([75]) Unionin tuomioistuimen tuomio 4.9.2014, SNCM ja Ranska v. Corsica Ferries France, yhdistetyt asiat C-533/12 P ja C-536/12 P, ECLI:EU:C:2014:2142, 54 kohta. Ks. myös unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 1.2.2018, Larko v. komissio, T-423/14, ECLI:EU:T:2018:57, 119 kohta sekä unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 11.9.2012, Corsica Ferries France v. komissio, T-565/08, ECLI:EU:T:2012:415, 122 kohta. Ks. myös unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 18.9.2018, Duferco Long Products v. komissio, T-93/17, ECLI:EU:T:2018:558, 99–106 kappale, jossa unionin yleinen tuomioistuin vahvistaa, ettei transaktio ole markkinaehtoinen, ilman että sen tarvitsee analysoida ehtojen yhdenvertaisuutta.

([76]) Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 12.6.2014, Sarc v. komissio, T-488/11, ECLI:EU:T:2014:497, 98 kohta. Ks. myös unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 18.9.2018, Duferco Long Products v. komissio, T-93/17, ECLI:EU:T:2018:558, 102 ja 103 kappale.